2 ԱՊՐԻԼ 1994. ՇԱԲԱԹ # 61 (564)

Ազգ
Azg armenian daily

SABCO
SABCO OVERSEAS TRADING LTD.
LIMASSOL CENTRE, BLOCK B, SUITE 307, P. O. BOX 6543
TEL +357-5-370962
FAX. +357-5-370945
OUR BANKERS: B. E. M. O. BANK, LIMASSOL, CYPRUS: FEDERAL BANK OF THE MIDDLE EAST, LIMASSOL, CYPRUS: BANK OF CYPRUS, LIMASSOL, CYPRUS: HELLENIC BANK, LIMASSOL, CYPRUS
Հայաստանի եւ ԱՊՀ երկրների համար
Կիպրոսի եւ Ռոտերդամի պահեստներից
ՇԱՔԱՐ, ՄԹԵՐՔ, ԽՄԻՉՔ, ԿԱՀԱՒՈՅՔ
ուղիղ հասցեատիրոջը՝ ծովով եւ ինքնաթիռով

ՍՈՒՐԲ ԶԱՏԻԿ

Մատնանշել չարիքի արմատները, որոնք արգելակում են զարգացումը

Ամենայն Հայոց կաթողիկոս Տ. Տ. Վազգէն Ա վեհափառ հայրապետի խօսքը Փրկչի Սուրբ յարութեան տօնի առթիւ Մայր տաճարում (1994 թ. ապրի[illegible])

«Օրհնեալ է յարութիւն Քրիստոսի»

Սիրելի հաւատացեալներ, Սուրբ Զատիկ է այսօր, տօնն է Յիսուսի յարութեան հրաշքի:

Ամէն գարնան, մեր սրտերում բոլոր, ծաղկում է խաղաղ ուրախութիւնը յարութեան աւետիսի: Մեծ աւետիսի, որ երկու հազար տարիներից ի վեր, իբրեւ գերագոյն բարի լուր, անցնում է դարերի միջով, անցնում է սերնդից սերունդ, միշտ նոյն հոգեցունց ուժականութեամբ: Հոգիների փրկութեան եւ արդարութեան ծարաւի մահախուճապ բազմութիւնները մարդկային, յաւէտ ապրելու տեսիլքը իրենց սրտերի մէջ ծրարած, յոյսի լապտերները վառ պահած, ցնծութեամբ են դիմաւորում բարի լուրը աշխարհասասան:

Մահուան ու չարի դէմ Քրիստոսի յաղթանակով, ամէն տարի վերստին լուսաւորւում է ճանապարհը մարդկային կեանքի, մեր կեանքի, ձեր բոլորի կեանքի:

Քրիստոսի յարութեան խորհրդի մէջ, մի՛ փորձէք բացատրել մարդկային մտքի չափանիշներով, կաղապարներով: Միայն սիրտն է, այսինքն՝ մարդկային հոգու յուզերի աշխարհը, որ կարող է մեզ բաց անել արահետներ դէպի կատարեալ յարութեան հրաշքի: Այն սիրտը, որի առաջին զարկով սկիզբ է առնում մեր կեանքն այս անցաւոր, այն սիրտը, որ կարող է լուսաւորել ու առաջնորդել մեր գործերը, մեր մտքերը, այն սիրտը, որ կարող է մարդուն դարձնել բարի սերմերի սերմնացան երկրային կեանքի անդաստաններում:

Արդ, սիրելի՛ ժողովուրդ, կանգնած այսօր կեանքի ու մահուան սահմանների վրայ, ցնծագին ուրախութեամբ աւետենք Քրիստոսի յարութիւնը: Թող մեր սրտերում վերստին պայծառանայ մեր յոյսը մեր հոգիների փրկութեան ու անմահութեան, իբրեւ յաղթանակը արդարութեան:

Այո, այսօր, Ս. Զատիկի առաւօտեան, հրամայականօրէն այժմէական է խօսել արդարութեան յաղթանակի մասին

նաեւ մեր ժամանակների մարդկային կեանքում, որովհետեւ չարի խափանումով, արդարութեան յաղթութեամբ է, որ հնարաւոր պէտք է դառնայ պահպանումը եւ ամրապնդումը աշխարհի խաղաղութեան եւ ժողովուրդների համերաշխ գոյակցութեան: Արդարութիւն եւ խաղաղութիւն իրարից անբաժանելի, իրար պայմանաւորող քրիստոնէական սրբազան գաղափարներ են, որոնք ինչպէս անցեալում, նաեւ այսօր, ամենաքաղցր երազանքներն են հանդիսանում բոլոր ժողովուրդների լայն զանգուածների:

Տես # էջ 4

ՂԱՐԱԲԱՂ

Ճակատներում անդորրը պահպանվում է

ԱՊՀ միջխորհրդարանական ասամբլեայի պատվիրակությունը Երևանում

ՎԱՀՐԱՄ ԱՂԱՋԱՆՅԱՆ, ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏ, 1 ԱՊՐԻԼ: Արդեն երրորդ օրն է, ինչ հաստատված հարաբերական անդորրը Լեռնային Ղարաբաղի ռազմաճակատներում երբեմն-երբեմն միայն խախտվում է ադրբեջանական ստորաբաժանումների կողմից: ԼՂՀ պաշտպանության բանակի շտաբից հաղորդում են, թե ապրիլի լույս 1-ի գիշերը գնդակոծվել են Ֆիզուլու շրջանի Կարախանբեյլի և Աշաղի Սեյիդահմեդլի գյուղերի հայկական պաշտպանական դիրքերը: Այսօր առավոտյան գնդակոծվել են նաև ղարաբաղյան դիրքերը Աղդամի շրջանի Փափրավենդ, Գյոյթեփե և Սալախլի գյուղերի մերձակայքում: Ղարաբաղյան կողմից տուժածներ չկան: Ըստ երևույթին, լարվածության թուլացումը կապված է անբարենպաստ եղանակի թանձր մառախուղի և չդադարող անձրևների հետ:

Երեկ Երևան ժամանած ԱՊՀ միջխորհրդարանական ասամբլեայի պատվիրակությունը Կըրգըզստանի խորհրդարանի նախագահ Շերիմկուլովի գլխավորությամբ հանդիպումներ է ունեցել ՀՀ նախագահ Լևոն Տեր-Պետրոսյանի և ՀՀ ԳԽ նախագահի Բաբկեն Արարքցյանի հետ: Պատվիրակության կազմում է նաև Ռուսաստանի նախագահի հատուկ ներկայացուցիչ Վլադիմիր

Կազիմիրովը, որը երեկ մեզ հայտնեց, թե կողմերին ներկայացվեց ղարաբաղյան կոնֆլիկտի կարգավորման վերախմբագրված տարբերակ, ըստ որի, կողմերը պետք է առաջին փուլում հայտարարեն զինադադարի, իսկ հետո նաև զորքերի հետքաշման մասին, այնուհետև պետք է մշակվեն ռազմական գործողությունների վերսկսումը բացառող մեխանիզմներ: Հաջորդ փուլը ներառում է գրավված տարածքներից ռազմական տեխնիկայի և զորքի դուրսբերում, տրանսպորտային և էներգետիկ հաղորդակցության ուղիների վերականգնում, փախստականների վերադարձ: Այնուհետև նախատեսվում է հակամարտության գոտում դիտորդների տեղաբաշխում: Նախօրեին պատվիրակությունը եղել էր Բաքվում, իսկ այսօր առավոտյան կմեկնի Ստեփանակերտ:

ՂԱՐԱԲԱՂԻ ՀԱՐՑ

Էդուարդ Քենեդիի նոր նախաձեռնությունը

29 սենատոր նամակ հղեցին Բիլ Քլինթոնին

Մարտի 31-ին 29 սենատորներ նամակ են հղել ԱՄՆ-ի նախագահ Բիլ Քլինթոնին, խնդրելով նրա կառավարությունից նոր միջոցներ ձեռնարկել խաղաղ լուծում գտնելու համար ղարաբաղյան ինքնորոշման հարցի շուրջ ծագած 6-ամյա զինված հակամարտությանը: Նամակ-դիմումի նախաձեռնողն է սենատոր Էդուարդ Քենեդին, իսկ ստորագրողների թվում են Ռոբերտ Դոուլը, Պոլ Սայմոնը, Կարլ Լևինը, Ջոն Քերրին և ուրիշներ:

Ստորև նամակն ամբողջությամբ.

Հարգելի պրն. նախագահ,

Մենք գրում ենք ձեզ մեր խորը մտահոգությունն արտահայտելու Ադրբեջանում Լեռնային Ղարաբաղի շուրջ ստեղծված զինված հակամարտության առնչությամբ և խնդրելու ձեզանից լրացուցիչ միջոցներ ձեռնարկել խաղաղ լուծում գտնելու համար այդ ողբերգական ճգնաժամին:

Հայաստանի և Ադրբեջանի միջև տեղի ունեցող 6-ամյա հակամարտությունն արդեն խլել է 15 հազար հոգու կյանք և տեղահան արել ավելի քան մեկ միլիոն անմեղ մարդկանց: Ավելին, այն խափանել է ժողովրդավարության գործընթացը և նվազեցրել հարգանքը մարդու իրավունքների հանդեպ: Միացյալ Նահանգների և միջազգային համայնքի կողմից ցարդ գործադրված խաղաղասիրական բանակցությունները լավագույն գրավականն են այն բանի, որ հնարավոր է վերջ տալ կռվին և շրջանում հաստատել տևական խաղաղություն:

Մենք համառորեն պնդում ենք, որ դուք առաջիկա ամիսների ընթացքում պաշտոնական այցով Վաշինգտոն հրավիրեք Հայաստանի նախագահ Լևոն Տեր-Պետրոսյանին, միասին քննարկելու հարցի լուծման հնարավորությունները: Հայ ժողովուրդը անհամար կորուստներ է կրել այս դաժան պատերազմում, բայց հակառակ դրան, պրն. Տեր-Պետրոսյանի կառավարությունն ամուր կառչած է մնում իր որդեգրած ժողովրդավարական սկզբունքներից և գաղափարներից: Նախագահ Լևոն Տեր-Պետրոսյանի հետ հանդիպելու ձեր պատրաստակամությունը նորանկախ պետություններում ժողովրդավարությունն ամրապնդելու լավագույն դրսևորումը կլինելու և Անդրկովկասում ընդհարումներն ավարտելու մեր վճռականության լավագույն ապացույցը:

Տես # էջ 2

ՀԱՄԱՌՈՏ

Նախկին Հարավսլավիա 3,5 հազար զինծառայող

ՆՅՈՒ ՅՈՐՔ, 1 ԱՊՐԻԼ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: ՄԱԿ-ի Անվտանգության խորհուրդը որոշեց նախկին Հարավսլավիայում խաղաղապահ ուժերի մանդատը երկարաձգել մինչև սեպտեմբերի 30-ը և լրացուցիչ ուղարկել 3,5 հազար զինծառայող: Այդ մասին նշվում է հինգշաբթի օրը խորհրդի նիստում միաձայն ընդունված թիվ 908 բանաձևում: Անվտանգության խորհուրդը նշեց, որ դա լոկ «նախնական քայլ է»: Խորհուրդը թույլատրեց Խորվաթիայում ռազմաօդային ուժեր օգտագործել ՄԱԿ-ի ուժերի պաշտպանության համար: Խորհուրդը հավանություն տվեց մարդասիրական նպաստների համար Տուզլայի օդանավակայանի բացման ծրագրին, հաստատեց դրան ուղղված լրացուցիչ միջոցներ: Նիստում ելույթ ունենալով, ՄԱԿ-ում Ռուսաստանի մշտական ներկայացուցչի տեղակալ Վասիլի Սիդորովն այս կապակցությամբ նշեց, որ Ռուսաստանը ևս որոշել է ՄԱԿ-ի խաղաղապահ ուժերը համալրել 300 զինծառայողներով, որոնցից 100-ը արդեն ժամանել է Սարաևո:

Ոստիկանությունը Գազայում և Երիքովում

ԿԱՀԻՐԵ, 1 ԱՊՐԻԼ, ՌԻԱ-ՄՆԱՐԵ: Իսրայելը և ՊԱԿ-ը համաձայնագիր ստորագրեցին Հեբրոնում միջազգային դիտորդների ներկայության մասին և ավարտում են Գազայից ու Երիքովից իսրայելցիների դուրս գալն արագացնելու բանակցությունները, հայտարարեց ՊԱԿ-ի մի բարձրաստիճան ներկայացուցիչ: Եկող շաբաթ պաղեստինյան ոստիկանությունը մուտք կգործի Գազա և Երիքով, ասվում է Կահիրեում հրապարակված պաղեստինյան և իսրայելական պատվիրակությունների համատեղ հայտարարության մեջ: Բացի դրանից, մոտ 160 նորվեգացիներ, դանիացիներ և իտալացիներ Հեբրոն կմտնեն պաղեստինցիների անվտանգությունն ապահովելու, ինչպես նաև այնտեղ իրադրությունը վերահսկելու համար: Համաձայնագրի համապատասխան, նրանք չեն կատարի ոստիկանական կամ զինվորական պարտականություններ:

ԱՆԴՐԱԴԱՐՁ

Դեռ հայտնի չէ, թե իրանական ինքնաթիռն ինչու էր փոխել ուղին

ԵՐԵՎԱՆ, 1 ԱՊՐԻԼ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: «Իրանի ռազմաօդային ուժերի ինքնաթիռը, որտեղ կային նաև քաղաքացիական անձինք, պետք է Թեհրան թռչեր Երևանից: Հայտնի չէ, թե նրան ինչն է ստիպել փոխել ուղին», մարտի 31-ի երեկոյան Ադրբեջանի նախագահ Հեյդար Ալիևի հետ հանդիպման ժամանակ հայտարարեց Իրանի ԱԳՆ վարչության պետ Աղայե Ամինիանը:

Նրա խոսքերով, Քանի ժամանակ առաջ իրենց խումբն այցելել է Երևան և Թբիլիսի, որտեղ ունկնդրել է տեղական օդանավակայանների հետ ինքնաթիռի անձնակազմի խոսակցությունների ձայներիզները: Ամինիանը նաև նշեց, որ նման ինքնաթիռներում «սև արկղ» չի լինում, ինչը բարդացնում է հետաքննության անցկացումը:

«Այս պահին առկա է վարկած, թե ինքնաթիռը խփվել է երկու հրթիռներով», ընդգծեց իրանցի դիվանագետը: Նա նաև հայտարարեց, որ կասկած չկա, որ ողբերգության մեղավորները Լեռնային Ղարաբաղի տարածքում գտնվող հայկական զինված կազմավորումներն են:

Ելցինը զուսպ ընդունեց Նազարբաևի նախաձեռնությունը: *Ռուսաստանի նախագահի մամլո քարտուղար Վյաչեսլավ Կոստիկովի բնութագրմամբ, նախագահ Բորիս Ելցինը «զուսպ հետաքրքրությամբ» ընդունեց Եվրասիական միություն ստեղծելու Ղազախստանի նախագահ Նուրսուլթան Նազարբաևի նախաձեռնությունը: Կրեմլում ճեպազրույցում ելույթ ունենալով, Կոստիկովը նշեց, որ Ռուսաստանի նախագահն անհրաժեշտ է համարում այդ գաղափարն ուսումնասիրել ուշադրությամբ և առանց շտապողականության: Վյաչեսլավ Կոստիկովի խոսքերով, այդ թեման, ըստ երևույթին, կքննարկվի ապրիլի 15-ին Մոսկվայում նախատեսված ԱՊՀ պետությունների ղեկավարների հանդիպման ժամանակ:*

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

տեղական

ԵՐԵՎԱՆ

Համալրեցին ՀՈՄԿ-ի շարքերը

Մարտի 30-ին ՀՈՄԿ Հանրապետական վարչության գրասենյակում ՌԱԿ Կենտրոնական վարչության անդամ ընկ. Երվանդ Ազատյանի կնքահայրությամբ տեղի ունեցած երդմնառության արարողության ընթացքում ՀՈՄԿ շարքերն ընդունվեցին մեծ խումբ երիտասարդներ՝ Երեւանի բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների ուսանողներ եւ շրջանավարտներ:

Ելույթ ունենալով ներկաների առջեւ, ընկ. Երվանդ Ազատյանը, ՀՈՄԿ Հանրապետական վարչության ատենապետ ընկ. Ռուբեն Միրզախանյանը եւ գրասենյակի վարիչ ընկ. Վաչագան Գալստյանը ներկաներին մանրամասն ծանոթացրին ՌԱԿ պատմության որոշ դրվագներին, գաղափարախոսական հասկացական մի քանի դրույթներին, Հայաստանի Հանրապետության կյանքի ներքին եւ արտաքին կարեւորագույն հարցերի շուրջ ՀՈՄԿ-ի դիրքորոշումներին:

ՂԱՐԱԲԱՂԻ ՀԱՐՑ

29 սենատորներ...

Սկիզբը էջ 1

Մինչ այժմ ԵԱՀԽ-ն օգտակար դեր է խաղացել միջազգային համայնքի ներկայացուցիչներին ի մի բերելու այդ հարցով զբաղվելու գործում: Մենք գնահատում ենք ձեր կողմից ԵԱՀԽ-ում ԱՄՆ-ի նոր բանագնաց պրն. Ջօ Պրեսելի նշանակումը եւ հույս հայտնում, որ նա կհեշտացնի ու կարագացնի այդ հարցի վերաբերյալ ԵԱՀԽ-ի եւ Ռուսաստանի խաղաղասիրական առաջարկությունների քննարկումներն ու Լեռնային Ղարաբաղի ապագա կարգավիճակի որոշումը: Խիստ կարեւոր է, որ նա Ռուսաստանի, Հայաստանի, Ադրբեջանի եւ Թուրքիայի կառավարություններին հասկացնի, որ Վաշինգտոնը, քաջատեղյակ լինելով Անդրկովկասի զգայուն հարցերին եւ մտահոգված այդ շրջանում ապրող ժողովուրդների ճակատագրով, ձգտում է իրականացված տեսնել Հայաստանի շրջափակման վերացումն ու մարդասիրական օժանդակությունների ազատ հոսքը շրջանի սահմաններից ներս:

Մենք գնահատում ենք հայ ժողովրդին անմիջական մարդասիրական օգնություն ցուցաբերելու ձեր ջանքերը եւ հույս հայտնում, որ դուք եւս գիտակցում եք Հայաստանի եւ շրջանի համար երկարաժամկետ տնտեսական եւ մարդասիրական ծրագրերի մշակման անհրաժեշտությունը:

Այդ առնչությամբ մենք դիմում ենք ձեզ նախկին Խորհրդային Միության մյուս մասերում արդեն գտնվող նմանատիպ ֆոնդերի շարքում, հիմնելու նաեւ անդրկովկասյան նախաձեռնությունների մի ֆոնդ, որը խթան կլինի՝ ապահովելու շրջանի ամբողջականությունն ու կայունությունը: Նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի այցի կազմակերպումը հրաշալի առիթ կդառնա նրան պաշտոնապես հաղորդելու այդ ֆոնդի հիմնադրման մասին:

Կրկին պաշտպանելով Անդրկովկասում հակամարտությանը վերջ տալու ձեր ջանքերը, մենք խնդրում ենք ձեզ այս հավելյալ միջոցները եւս օգտագործել շրջանի տառապյալ ժողովուրդներին խաղաղություն պարգեւելու համար:

Ստորագրություններ՝ *Էդուարդ Քենեդի, Ֆրենկ Լոտենբերգ, Հովարդ Մեցենբաում, Պոլ Սայմոն, Բարբարա Բոքսեր, Դայան Ֆեյնսթեյն, Հարիս Ուոֆորդ, Քերոլ Մոզլի-Բրաուն, Չարլզ Ռոբ, Քլեյբորն Պել, Ջոզեֆ Լիբերման, Ջոն Գլեն, Հարլան Մաթյուզ, Ջոզեֆ Բայդեն, Ռոբերտ Դոուլ, Արլեն Սփեկտր, Ջոն Միլեյն, Լարի Պրեսլեր, Ֆիլ Գրեմ, Ալֆոնս Դ'Ամատո, Քրիստոֆեր Դոդ, Պոլ Սարբանես, Կարլ Լեւին, Ջոն Քերրի, Ռասել Ֆայնգոլդ, Հերբ Քոլ, Դանիել Պատրիկ Մոյնիհան, Դոնալդ Ռիգլ, Ռոբերտ Քերրի:*

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

Երեւան-Դնեպրոպետրովսկ

Ապրիլի 5-ի ժամը 9:00 համար տոմսեր գնած ուղեւորները կարող են թռչել ապրիլի 4-ին առավոտյան ժամը 8:00, ապրիլի 5-ին թռիչք չլինելու պատճառով:

Թեթեւ արդյունաբերության նախարարություն-ԳԽ տնտեսական ինքնուրույնության հանձնաժողով հակամարտությունը երեկ իր շարունակությունն ստացավ թեթեւ արդյունաբերության նախարար Ռուդոլֆ Թեյմուրազյանի մամուլի ասուլիսի տեսքով, որ քննադատության իրենց բաժինն ստացան ինչպես հանձնաժողովն ու նախարարի հրամանով աշխատանքից ազատված տնօրենները, այնպես էլ մամուլի ներկայացուցիչները: Նախարարն իր անհամաձայնությունը հայտնեց հանձնաժողովի եզրակացության վերաբերյալ

ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Հալածված նախարարը դեմ է հանձնաժողովի որոշմանը

ԱՐՄԵՆ ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆ

փորձելով կես առ կես հերքել այնտեղ մատնանշված փաստերը: Այսպես, ըստ պրն. Թեյմուրազյանի, չի կարելի խոսել նախարարությունում գործերի վատացման մասին, քանի որ 1993 թ. նախորդ տարվա համեմատ արդյունաբերական արտադրանքի փաստացի աճը կազմել է 102,6 տոկոս: Ճիշտ է, սոցիալ-տնտեսական ծրագիրը չի կատարվել, սակայն դրա պատճառն ըստ նախարարի այն է, որ ծրագիրը կազմելիս հաշվի չի առնվել, որ 1993 թ. հանրապետությունը դուրս կգա ռուբլու գոտուց, կմտցնի սեփական դրամ եւ այլն: Ի դեպ, հիշեցնենք, որ ըստ հանձնաժողովի եզրակացության, նախարարությունը սոցիալ-տնտեսական ծրագիրը կատարել էր ընդամենը 66 տոկոսով, մինչդեռ ներկայացրել էր, թե իբր կատարել է այն 82,8 տոկոսով: Ինչեւէ:

Նախարարը բողոքում է, որ հանձնաժողովը ոչ մի դրական բան չի տեսել նախարարության աշխատանքներում, մինչդեռ այսօր 5 մլն. դոլլար արժողությամբ հումքը, որը գնվել է Չինաստանից, գտնվում է ճանապարհին, եւ դրա ներմուծումը Հայաստան հնարավորություն կտա մեկ տարի շարունակ աշխատել: Բացի այդ, աշխատանք է տարվում Եգիպտոսից 100 հազար տոննա բամբակ եւ նույնքան բամբակե թել ներմուծելու ուղղությամբ եւ այլն: Ինչ վերաբերում է կադրային քաղաքականությանը (1993 թ. փետրվարի 22-ից, այսինքն, պրն. Թեյմուրազյանի՝ նախարար դառնալուց հետո, աշխատանքից ազատվել են 3 փոխնախարարներ եւ 24 տնօրեններ), ապա նախարարը պնդում է, որ դա իր իրավասության տակ է, եւ այդ առթիվ պատասխանատվությունը հանձնաժողովի ղեկավար Արմեն Դավթյանի հարցմանը պատասխանել է, թե որեւէ խախտում նախարարը չի կատարել: Ինչ վերաբերում է նրան, որ որոշ տնօրեններ հեռացվել են առանց կոլեգիայի որոշման, ապա ըստ պրն. Թեյմուրազյանի, դա իսկապես այդպես է, սակայն այդ որոշումների տակ այնուամենայնիվ կան կոլեգիայի բոլոր անդամների ստորագրությունները: Մինչդեռ հանձնաժողովն ուշադրություն է դարձրել ոչ թե տնօրենների հեռացման բուն պատճառի վրա, այլ միայն ձեւակերպման: Ըստ նախարարի, որոշ տնօրեններ պարզապես փակել են գործարանը, մեկնել Ռուսաստան, այնտեղ տնավորվել եւ նոր միայն աշխատանքից ազատվելու դիմումներ ներկայացրել: Իսկ տնօրեններից մեկը 61 հազար դոլլար արժողության գորգեր է տարել ԱՄՆ, թողել այնտեղ եւ վերադարձել՝ ներկայացնելով միայն մի գրություն, ըստ որի ինքը ծախսել է 20 հազար դոլլար հայտնի չէ, թե ինչի վրա:

Ի վերջո, այս ամենն ընդունելով որպես հիմք, պրն. Թեյմուրազյանը հանգել է այն եզրակացության, թե հանձնաժողովն ամենեւին նպատակ չուներ օգնել նախարարությանը, եւ իրականում սա ոչ թե քննադատություն է, այլ հալածանք: Ճիշտ է, մեզանում դժվար է ընկալվում հալածյալ նախարարի կերպարը, սակայն ակնհայտ է, որ այս ամենի հետեւում կան իրական եւ ըստ ամենայնի բավականին ծանրակշիռ պատճառներ: Որո՞նք են դրանք: Նախարարն ինքը չցանկացավ պատասխանել այդ հարցին, սակայն դժվար չէ կռահել, թե ինչ ուրվական է շրջում այս «հակամարտության» հետնախորշերում՝ սեփականաշնորհման ուրվականը: Ճիշտ է, ըստ նախարարի, աշխատանքից ազատված 24 տնօրենների գործարաններից միայն 5-ն են մտցված սեփականաշնորհման ցուցակի մեջ, եւ այն էլ նրանք աշխատանքից ազատվել են նախքան ցուցակի ի հայտ գալը: Ճիշտ է նաեւ այն, որ Ռուդոլֆ Թեյմուրազյանն ու ԳԽ տնտեսական ինքնուրույնության եւ տեսական հարցերի հանձնաժողովի նախագահ Ռուբեն Թորոսյանը ժամանակին միասին աշխատել են Պետպլանում, եւ դատելով ամեն ինչից, նրանց հարաբերություններն այնքան էլ ջերմ չեն եղել:

ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ

Ապրիլի 1-ից նոր թանկացումներ

Ընդամենը մեկ օր տեւեց այն խանդավառությունը, որով հանրապետության քաղաքացիները ծանոթացան մարտի 31-ին նախագահի կողմից ստորագրված հրամանագրին, համաձայն որի ապրիլի մեկից հանրապետությունում աշխատավարձի նվազագույն չափը սահմանվում է 176 դրամ: Հաջորդ օրը Հայաստանի կառավարությունն ընդունեց մի որոշում, որը գործնականում ի չիք է դարձնում նվազագույն աշխատավարձի 66 դրամանոց այդ հավելումը:

Եվ այսպես՝ էլեկտրաէներգիայի մեկ կիլովատ ժամն այսուհետեւ կարժենա 1 դրամ, կապի բոլոր տեսակի ծառայությունները, այդ թվում նաեւ աբոնենտային վճարը, կթանկանան 8 անգամ, բնակվարձը, ներառյալ նաեւ հանրակացարաններում բնակվելու վարձը, կավելանա 5 անգամ, իսկ ուսանողական հանրակացարանների վարձը՝ 3 անգամ: Մնացած թանկացումներն ավելի շատ ապրիլմեկյան կատակ են հիշեցնում: Բնակելի շենքերի ջեռուցման արժեքը կավելանա 10, սառը ջրամատակարարումը՝ 4, կենցաղային աղբի տեղափոխումը՝ 5, ջրախողովակից եւ կոյուղուց օգտվելը՝ 5 անգամ:

Այստեղ ամենաէականն, անշուշտ, էլեկտրաէներգիայի կտրուկ թանկացումն է, որը թեեւ առաջվա պես շատ ցածր է ինքնարժեքից, այնուամենայնիվ կարող է ստեղծվել մի իրավիճակ, երբ նույնիսկ 4 ժամ տրվող էլեկտրաէներգիայի պայմաններում մարդիկ ստիպված լինեն խուսափել դրա օգտագործումից: Ինչ վերաբերում է մյուս ծառայությունների թանկացումներին, ապա դրանք գոնե հույս են ներշնչում, թե առաջիկայում այդ ծառայություններն իսկապես կմատուցվեն բնակչությանը: ■

ՀԱՄԱՌՈՏ

Գործազուրկ լինելն ավելի շահավետ է

ԵՐԵՎԱՆ, 31 ՄԱՐՏ, ՍՆԱՐՔ: Ապրիլի 1-ից Հայաստանում ավելի շահավետ կլինի ուսանող կամ գործազուրկ լինել, քան նվազագույն աշխատավարձ ստանալ: Ինչպես հայտնեցին Նախագահի մամլո կենտրոնում, Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի հրամանագրի համաձայն, հանրապետությունում նվազագույն աշխատավարձը սահմանվում է 176 դրամի չափով, որը ներկայիս փոխարժեքով հավասար է մոտավորապես 1500 ռուսական ռուբլու կամ 0,8 դոլլարի: Միեւնույն ժամանակ, ուսանողական կրթաթոշակը կկազմի 269 դրամ, իսկ գործազուրկների նպաստը կհասնի 194 դրամի: Բյուջետային հիմնարկների աշխատակիցների աշխատավարձը, ինչպես նաեւ կենսաթոշակները Հայաստանում բարձրանում են 60 տոկոսով:

Անվճար սնունդ սպայական անձնակազմին

Մարտի 28-ին Հայաստանի կառավարությունը որոշում է ընդունել հանրապետության պաշտպանության նախարարության համակարգի սպայական եւ ենթասպայական անձնակազմի սննդի կազմակերպման բարելավման վերաբերյալ: Կառավարության մամուլի ծառայությունից տեղեկացնում են, թե որոշմամբ թույլատրվում է պաշտպանության նախարարության համակարգի սպայական եւ ենթասպայական անձնակազմի անվճար սննդի կազմակերպումը զորամասերի ճաշարաններում՝ ՀՀ զինված ուժերի ժամկետային զինվորական ծառայության զինծառայողների համար սահմանված նորմայի օրաբաժնով: Միաժամանակ էկոնոմիկայի նախարարությանը հանձնարարվել է այդ նպատակով 1994 թ. պետական պատվերի նախագծում նախատեսել լրացուցիչ պարենային մթերքների հատկացում պաշտպանության նախարարության հայտերի համաձայն: *Մ. Բ.*

ԹՎԵՐ

Հանրապետության էլեկտրաէներգիայի 48 տոկոսը կորչում է

ԱԺՄ-ն նոր փաստեր է հայտնում

ՅԱԿՈԲ ԱՍԱՏՐՅԱՆ

«Կառավարությունն իր ծրագրերում ներկայացնում է կեղծ թվեր», այս հայտարարությամբ հանդես եկավ ԱԺՄ խորհրդարանական խմբի ներկայացուցիչ, պատգամավոր Արշակ Սադոյանը, որը լրագրողների ուշադրությունը հրավիրելով վերջերս ԳԽ-ի կողմից ընդունված բյուջեում բերված թվերին, ապացուցեց, թե դրանք չեն համապատասխանում իրականությանը: Ըստ այդ նշված թվերի 1994 թ-ի փետրվարին բնակչության եկամուտները կազմել են 254 դրամ կամ աճել են 15,4 անգամ, մինչդեռ սպառողական գների աճը տեղի է ունեցել 125,8 անգամ: Այսինքն, 8 անգամ տեղի է ունեցել բնակչության կենսամակարդակի անկում: Բացի այդ, ըստ այդ նույն բյուջեի 1994 թ-ի համախառն ազգային արդյունքը պետք է լինի 9 մլրդ 285 մլն դրամ, իսկ մինչեւ տարեվերջ կանխատեսնելի արդյունքը՝ 60 մլրդ 100 մլն դրամ: Այսինքն, նախատեսվում է, թե աճը կլինի 6 անգամ (597 տոկոսով): Մինչդեռ, ըստ Արշակ Սադոյանի, եթե ավելի ռեալ մոտենանք հարցին, ապա աճը կլինի 20 անգամ: Եվ որտեղից չերեւա, որ եկամուտների 1,7 անգամ աճի եւ գների 20 անգամ իրական աճի միջեւ ինչպիսին է տարբերությունը, կառավարությունը աղավաղում է թվերը:

Ավելի հետաքրքիր էին ԱԺՄ-ի պատգամավորական խմբակցության մյուս անդամ Սեմյոն Բաղդասարյանի էներգետիկ բնագավառին վերաբերող թվերի հրապարակումը: Պարզվում է, որ եթե 1989 թ-ի 11 ամսվա ընթացքում հանրապետությունում արտադրվել է 11 270 մլն կվտ/ժ. էլեկտրաէներգիա, ապա 1993 թ-ի նույն ժամանակահատվածում ընդամենը 5 822 մլն կվտ/ժ., այսինքն՝ 2 անգամ պակաս: Դրանից ելնելով էլեկտրաէներգիայի մատակարարումն ըստ էության պետք է պակասեր 2 անգամ, եւ ոչ թե 12:

Հետեւաբար, ու՞ր է գնացել հանրապետությունում արտադրված էլեկտրաէներգիան: Պրն. Բաղդասարյանի ասելով, արտադրված էլեկտրաէներգիայի միայն 48 տոկոսը կորել է էլեկտրացանցերի համակարգում, իսկ 25–30 տոկոսը բաշխվել է անօրինական կամ այլ կերպ ասած «անհատական էլեկտրամատակարարման» ճանապարհներով: Եվ դա այն դեպքում, երբ ըստ պաշտոնական ցուցանիշների 1993 թ-ի նոյեմբերին արտադրված 305 մլն կվտ/ժ. էլեկտրաէներգիայի մոտ 50 տոկոսը տրվել է բնակչությանը, իսկ մնացած 50-ը՝ արտադրությանը: Նրա ասելով, այդ ամենաթողության պատճառով կորչում է ոչ միայն արտադրված էլեկտրաէներգիան, այլեւ արտադրանքը:

«ՆԳՆ աշխատակիցներն իրենք են օգտվում էլեկտրաէներգիայի մատակարարման «անհատական ծառայություններից»», ասաց Ս. Բաղդասարյանը եւ շեշտեց, որ երբ այսպես շարունակվի, ապա ենթակայանների տնօրեններն անօրինականորեն սեփականաշնորհելով իրենց կայանները, միանձնյա կորոշեն, թե ում էլեկտրաէներգիա տան եւ ում ոչ: Պատգամավոր Սեյրան Ավագյանն անդրադառնալով խիստ հարկային քաղաքականությանը, հայտարարեց, թե դա ամենեւին չի նպաստի առաջին անհրաժեշտության սննդամթերքի ներկրմանը հանրապետություն: Նրա ասելով, այժմ 4 անձից բաղկացած ընտանիքի համար նվազագույն ծախսերը (հաց, աղ, շաքար, նավթ, օճառ) կազմում են 2095 դրամ: Եվ եթե ընդունենք, որ ընտանիքի 2 անդամն աշխատում են, ապա 1 հոգու աշխատավարձը կկազմի 1047 դրամ, այն դեպքում, երբ նվազագույն աշխատավարձը կազմում է 110 (ապրիլից 176) դրամ: Այնուհետեւ, պատգամավորներն անդրադարձան Հայաստանի ներքին եւ արտաքին քաղաքականության հարցերին: Մասնավորապես, Շավարշ Քոչարյանը հայտարարեց, թե Հայաստանը պետք է իր պոտենցիալը իր ներսում փնտրի, եւ ավելի քիչ հայացք նետի դրսի ուժերին: ■

ՌԱՄԿԱՎԱՐ ԱԶԱՏԱԿԱՆ ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության Գ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ
Երեւան 375010, Հանրապետության 47
ֆաքս 562941, տելեքս 243266 CPIRI SU
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
ՅԱՄԼԷՏ ԳԱՍՊԱՐԵԱՆ / 581841
Տնօրէն
ՍԱՐԳԻՍ ՍԱՐԳՍԵԱՆ / 562863
Ոճը եւ ատաղձները ՊԱՒԷԼ ՊԱԼՈՒՔՃԵԱՆԻ
Apple Macintosh
համակարգչային շարուածքը
«Ազգ» թերթի
Azg
armenian daily
LIBERAL DEMOCRATIC NEWSPAPER
Editor
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010
Published in U.S.A. by AZG Publishing Co.,
22122 Sherman Way, Suite 203, Canoga Park,
CA 91303, Call (818) 598-0423 Fax:
(818)340-9819 for subscription rates.
Publisher - Հրատարակիչ
Dr. Krikor Krikorian -
Դոկտ. Գրիգոր Գրիգորեան
Executive Director - Տնօրէն
Vartan Karaoghlanian -
Վարդան Գարաօղլանեան
Production Manager -
Raffi Shoubookian
Արտադրութիւն
Րաֆֆի Շուպուքեան
«ԱԶԳ» օրաթերթը հաղորդվում է ՍԱՆ «ԱՐՄԻՆԱՌ» ՍՊԸ-ի համակարգչային կապով
Հեռախոս 7-8852-281425,
Ֆաքս 7-8852-285082
E-MAIL INTERNET: ROOT.
YEREVAN @ REX. IASNET. COM

digitised by A.R.A.R.@

ՇՐՋԱՆ, ԱՊՀ

ՎՐԱՍՏԱՆ

Ջավախքում իրավիճակը կայուն է

Վերջերս Անդրկովկասի քաղաքական շրջանակներում հաճախակի է խոսվում Ջավախքի մասին: Պատճառը, ինչպես արդեն գիտենք, ադրբեջանական Խաբար-սերվիս լրատվական գործակալության հայտնի տեղեկատվությունն է, ըստ որի Հայաստանի արտգործնախարար Վահան Փափազյանը իբր հայտարարել է, թե Հայաստանը պատրաստ է մեծ քանակությամբ թուրքմենական գազ գնել Վրաստանի համար՝ Ջավախքին ինքնավարություն տալու փոխարեն: Այդ հարցի վերաբերյալ, իհարկե, Հայաստանի կառավարության կողմից պարզաբանումներ եղել են: Սակայն այնպես է ստացվում, որ Ջավախքի հարցը «քննարկվում» է առանց ջավախքցիների, խոսվում է Ջավախքում տիրող քաղաքական իրադրության մասին՝ այն անվանելով լարված, սակայն տեղում ոչ մի լարվածություն էլ չկա: Նշենք նաեւ, որ մոտ օրերս Ջավախք է այցելելու Վրաստանում Հայաստանի ժամանակավոր հավատարմատար Լեւոն Խաչատրյանը՝ տեղում իրավիճակին ծանոթանալու համար: Իսկ ինչպիսի՞ն է այսօր ընդհանրապես կյանքը Ջավախքում: Այս եւ նման հարցերով դիմեցինք Ախալքալաքի շրջանային վարչության նախագահ ՍՏԵՓԱՆ ՍՏԵՓԱՆՅԱՆԻՆ:

— Պարոն Ստեփանյան, ինչպիսի՞ն է այսօր քաղաքական իրավիճակը Ջավախքում:

— Բնական է, որ տարածաշրջանում ստեղծված ընդհանուր իրավիճակը չի կարող չթողնել իր կնիքը Ջավախքի քաղաքական անցուդարձի վրա: Շատ դեպքերում մարդիկ զգայուն կերպով արձագանքում են տարբեր աղբյուրներից ստացվող այս կամ այն կարեւոր լրատվությանը: Ցավալին այն է, որ երբեմն ստացվող այդ լուրերից մի մասը լինում է ոչ ստույգ, անգամ սադրիչ բնույթի: Իհարկե, այստեղ է ամենադժվարը, երբ պետք է մարդկանց հասցնել ճշմարտությունը, որպեսզի կողմնորոշումը ճիշտ լինի: Ի պատիվ ջավախքցիների, նշեմ, որ այս բարդ իրադրության պայմաններում նրանք հիմնականում ճիշտ են կողմնորոշվում՝ միշտ էլ կատարվող իրադարձությունների նկատմամբ ցուցաբերելով սառնասիրտ մոտեցում: Այս ամենի շնորհիվ այսօր քաղաքական իրավիճակը Ջավախքում կարելի է բնորոշել կայուն:

— Մի քանի օր առաջ ադրբեջանական լրատվական միջոցները հաղորդել են, որ իբր Հայաստանի արտգործնախարար Վահան Փափազյանը հանդես է եկել մի հայտարարությամբ, ըստ որի Հայաստանը պատրաստ է մեծ քանակությամբ գազ գնել Վրաստանի համար՝ Ջավախքին ինքնավարություն տալու կամ Ջավախքը Հայաստանին վերադարձնելու դիմաց, որը հետո կտրականապես հերքեց հայկական կողմը: Ի՞նչ է սա. հայ-վրացական հարաբերություններում սեպ խրելու փորձ, թե՞...

— Ինչպես միշտ, հակառակորդը (Ադրբեջանը- Ս.Թ.) այս անգամ եւս պատրաստ է դիմել հնարավոր բոլոր միջոցներին, որպեսզի ապակայունացնի քաղաքական իրավիճակը տարածաշրջանում: Իմ կարծիքով, սա եւս նման մի փորձ է, որով Ադրբեջանը ձգտում է սրել հայ-վրացական հարաբերությունները: Արդեն Հայաստանի եւ Վրաստանի կառավարությունների կողմից այդ հարցին օբյեկտիվ գնահատական տրվել է:

— Այսօր ստեղծվել է այնպիսի վիճակ, որ Ախալքալաքում ժողովուրդը աշխատավարձն ու կենսաթոշակը ստանում է արժեզրկված վրացական կուպոնով, իսկ շրջանում առեւտուրը կատարվում է հիմնականում ռուսական ռուբլով: Արդյոք դա պատճառ չի՞ հանդիսանա գարնանը արտագնա աշխատանքի մեկնողների թվի աճմանը:

— Այո, դա մեր բոլոր դժվարությունների հետեւանքն է: Ինչպես ասում են՝ ջավախքցիների ամենաանբուժելի ցավը: Սակայն միեւնույն ժամանակ այստեղ որոշակի ինչ-որ բան անելը շրջանի ղեկավարության ուժերից վեր է (նկատի ունեմ կուպոնի առկայությունը): Բացի այդ, մենք աշխատում ենք կուպոնի արժեզրկմանը հակադրել մեր ժողովրդին բնամթերքով վարձատրելու կարգը: Մյուս կողմից, անձամբ ես հարց եմ բարձրացրել Վրաստանի կառավարության առջեւ՝ քննարկելու եւ հնարավորության դեպքում մեր շրջանում պաշտոնապես տարադրամ (ռուսական ռուբլի) մտցնելու հարցը: Որը քննարկվում է եւ դրական լուծում ստանալու դեպքում շատ հարցեր մեզ համար կլուծվեն: Եւ, բնականաբար, դա ինքնըստինքյան կկրճատի արտագնա աշխատանքի մեկնողների թիվը:

— Շրջանում լուրեր են պտտվում, որ իբր շրջանի առավել խոշոր մի քանի տնտեսությունների հետ Ախալքալաքում գտնվող ռուսական զորամասը պայմանագիր է կնքելու, որի համաձայն բանակը տնտեսություններից ռուսական ռուբլով բնամթերք է գնելու: Որքանո՞վ է դա համապատասխանում իրականությանը:

— Այս ուղղությամբ թերեւս կոնկրետ որեւիցե պայմանավորվածություն չունենք: Սակայն, որքան ինձ հայտնի է, Ախալքալաքում գտնվող ռուսական զորամասը ներկայումս իրավունք ունի կնքելու պայմանագիր, բայց դա ավելի շատ կախված է զորամասի ղեկավարության հայեցողությունից, քանզի, ըստ նրանց բացատրությունների, իրենց անհրաժեշտ բնամթերքը նրանք կարող են ստանալ նաեւ դրսից:

— Այսօր շրջանում բացարձակ լրատվական շրջափակում է: Ի՞նչ է արվում այն վերացնելու համար:

— Դրա համար այսօր փորձում ենք կոնկրետ միջոցներ ձեռնարկել: Երկու շաբաթ առաջ կազմակերպեցինք այսպես կոչված շրջանային լրագրի թողարկումը, որին մասնակցեցին շրջանի բոլոր ծառայությունների ղեկավարները, հասարակության լայն զանգվածները: Ստացվեց բավականին ծավալուն նյութ, որը մտադիր ենք լրագրի տեսքով քննարկել շրջանի բոլոր գյուղերում: Իսկ երբ կարգավորվի հոսանքի մատակարարումը, լույս կտեսնի շրջանային «Փարոս» թերթը, երբ դուրս կգա նաեւ «Ջավախք» հեռուստաֆիրման:

— Թեեւ գարուն է, ձնհալ, եւ Թափարվան գետի ջուրն ավելացել է, որով աշխատում է Ջավախքին էլեկտրաէներգիա մատակարարող Չիտախեւի ՀԷԿ-ը, սակայն Ջավախքում դեռեւս խավար է...

— Մենք չափազանց ծանր ձմեռ անցկացրինք, գրեթե առանց էլեկտրական հոսանքի: Սակայն այդ դժվարությունները մնացել են հետեւում եւ շրջանը տարվա սկզբին լույս կստանա: Լույսի պրոբլեմը լուծելու համար մտադիր ենք ձեռնարկել սեփական ՀԷԿ-ի շինարարությունը, որի համար բոլոր հնարավորությունները ունենք, որի կառուցումը փոքր-ինչ կթեթեւացնի շրջանի հոգսերը:

— Այսօր Ախալքալաքի շրջանում հացի խնդիր կա՞...

— Մեր շրջանում այդ հարցը հիմնականում լուծված է: Չնայած ալյուրի մատակարարման հարցում լինում են դժվարություններ: Այսօր շրջկենտրոնի ամեն մի բնակիչ ստանում է 300 գրամ հաց՝ նախատեսված 400 գրամի փոխարեն: Որոշ քանակությամբ ալյուրի պաշարներ կուտակելու դեպքում հացը կտրվի նախատեսված չափով: Ուրախալին այն է, որ հիմնականում վերացել են հացի հերթերը: Գյուղական բնակչությանը ալյուրով ապահովելու հարցը դեռեւս չի ստացել իր դրական լուծումը: Մյուս կողմից, նշեմ, որ վերջին 2-3 տարիներին շրջանում գործարկվել են մի քանի էլեկտրական ալրաղացներ ու ջրաղացներ: Հացի խնդիրը լիովին լուծելու համար այս տարի մտադիր ենք ավելացնել նաեւ ցորենի ցանքատարածությունները:

— Առջեւում գարնանացանն է. որքանո՞վ է շրջանը պատրաստ դրան եւ ի՞նչ դժվարություններ կան:

— Ունենք գարնանացանին լավ պատրաստված տնտեսություններ, որոնց կողքին նաեւ ունենք այնպիսիք, որոնք այսօր կարիք ունեն կամ բացարձակապես չունեն վառելանյութ եւ սերմացու: Ձեռնարկել ենք կոնկրետ միջոցներ՝ դրանք շտկելու համար. փոխառնությունների ու պետմատակարարումների հաշվին ձեռք ենք բերել հատկապես դիզելային վառելանյութ եւ համապատասխան քանակի ու տեսակի սերմացու: Ստեղծված է գարնանացանի հարցերով զբաղվող շրջանային շտաբ, որը ամեն օր հանրագումարի է բերում կատարված աշխատանքները եւ միջոցներ ձեռնարկում տնտեսություններին օգնելու համար, որպեսզի այն սկսվի ժամանակին եւ ավարտվի սեղմ ժամկետում:

Հարցազրույցը վարեց
ՄԻՍԱՔ ԹՈՐՈՍՅԱՆԸ

Ռուսաստանի զինավաճառների ծանր ժամանակները

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 31 ՄԱՐՏ. ՌԻԱ-ՍՆԱՐԿ: Առաջիկա տարիներին պետք է սպասել Ռուսաստանից եւ նախկին ԽՍՀՄ մյուս հանրապետություններից զենքի արտահանման հետագա կրճատում, գտնում է սպառազինությունների վերահսկման ու զինաթափման ամերիկյան գործակալությունը: Գործակալության պատրաստած 1991-1992 թթ. տեսության մեջ նշվում է, որ արտաքին սպառնալիքի համադրույթների վերանայումը եւ ֆինանսական դժվարությունների աճը նախկին Վարշավայի պայմանագրի եւ «երրորդ աշխարհի» երկրներին կստիպեն խիստ կրճատել ռուսական զենքի գնումները: 1991 թվականն այս առումով բեկումնային եղավ. նախկին ԽՍՀՄ-ից զենքի առաքումները կրճատվեցին 55 տոկոսով եւ շարունակեցին անընդհատ նվազել:

Տեսության մեջ առավել հեռանկարային շուկաներ են համարվում Պարսից ծոցի եւ Արեւելյան Ասիայի երկրները, առաջին հերթին Սաուդյան Արաբիան, Քուվեյթը, Իրանը, Թայվանը եւ Հարավային Կորեան:

Համաշխարհային զինավաճառքի բարձրակետը 1984 թվականն էր, երբ կնքվեցին 72.8 միլիարդ դոլլարի գործարքներ: 1991 թ. արձանագրվեց վերջին քսան տարվա ամենացածր ցուցանիշը՝ 25.5 մլրդ. դոլլար: ■

«Յոթնյակը» օգնում է Ուկրաինային

ՏՈԿԻՈ, 1 ԱՊՐԻԼԻ. ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Յոթի խմբի երկրների ղեկավարների հուլիսին Նեապոլում կայանալիք հերթական խորհրդակցությունում կընդունվի Ուկրաինային օգնություն ցույց տալու ծրագիր: Ուկրաինային օգնություն ցույց տալու անհրաժեշտության մասին որոշումը Յոթնյակի երկրները ընդունել են, հաշվի առնելով վերջին ժամանակներս այդ երկրի տնտեսական իրադրության վատացումը եւ ներքաղաքական դրության բարդացումը: ■

ՀԱՄԱՌՈՏ

Մերձդնեստրյան շրջանում արտակարգ դրությունը երկարաձգվեց

ՏԻՐԱՍՊՈԼ, 1 ԱՊՐԻԼ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Մոլդովայի Մերձդնեստրյան շրջանում հատուկ դրությունը երկարաձգվեց մինչեւ այս տարվա մայիսի 31-ը: Այդ մասին նշվում է Մերձդնեստրյան Մոլդովական Հանրապետության նախագահի հրամանագրում, որտեղ հատուկ դրության երկարաձգման նպատակ է հայտարարվում «հանրային անվտանգության ամրապնդումը՝ հանուն Մերձդնեստրյան Մոլդովական Հանրապետության բնակիչների քաղաքացիական իրավունքների պաշտպանության, հանրապետության քաղաքներում ու շրջաններում կազմակերպված հանցագործությունների դեմ պայքարի ուժեղացման եւ Մերձդնեստրյան Մոլդովական Հանրապետության տեսական կարգի պաշտպանության ապահովման»:

Խորտակված ատոմային սուզանավը վտանգ չի ներկայացնում

ՄՈՍԿՎԱ, 31 ՄԱՐՏ, ՌԻԱ-ՍՆԱՐԿ: «Կոմսոմոլեց» ատոմային սուզանավի խորտակման շրջանում ճառագայթային իրադրության կտրուկ վատթարացման վերաբերյալ որոշ թերթերում հայտնված հաղորդումները չեն համապատասխանում իրականությանը: Այդ մասին հայտնեցին Ռուսաստանի ռազմածովային նավատորմի մամլո կենտրոնում: Ատոմային սուզանավի կործանման վայրում ճառագայթահարման մակարդակի վերահսկողությունը պարբերաբար կատարում է «Սեմյոն Դեժնյով» հետազոտական նավը: Գերծանցիկ սարքերը եւ նավում գտնվող մասնագետների որակավորման մակարդակը թույլ են տալիս պնդել, որ ճառագայթային իրադրությունը մնում է թույլատրելի չափերի սահմաններում:

Ռուսաստանում 51 կուսակցություն

ՄՈՍԿՎԱ, 31 ՄԱՐՏ, ՌԻԱ-ՍՆԱՐԿ: Ռուսաստանի արդարադատության նախարարությունում մարտի 31-ի դրությամբ պաշտոնապես գրանցված է 51 կուսակցություն: Այդ մասին հայտնեց նախարարության առաջատար մասնագետ Բորիս Կոնդրաշովը: Բացի դրանից, առ այսօր գրանցվել են 29 հասարակական-քաղաքական շարժում եւ 272 կրոնական միավորում: Ինչպես պարզաբանեց Կոնդրաշովը, վերջիններիս թվում հաշվի են առնվել գլխավորապես կրոնական կենտրոնները, առաքելությունները եւ նման միավորումները, քանի որ կոնկրետ թեմերը գրանցվում են իշխանության տեղական մարմինների կողմից:

ՌՈՒՍԱՍՏԱՆ

«Գարեջուրը միասնության խորհրդանիշ է»

ՄՈՍԿՎԱ, 30 ՄԱՐՏ, ՍՆԱՐԿ: Պետական դումայում մարտի 30-ին կայացավ Ռուսաստանի միասնության եւ համաձայնության կուսակցության ղեկավարների եւ Գարեջրի սիրահարների կուսակցության խմբակցության անդամների հանդիպումը: Այս մասին հաղորդում է Գարեջրի սիրահարների կուսակցության մամլո ծառայությունը:

Ռուսաստանի միասնության եւ համաձայնության կուսակցության ղեկավար Սերգեյ Շախրայը հայտարարել է, որ ինքն անձամբ պատրաստ է պայմանագիր կնքելու Գարեջրի սիրահարների կուսակցության հետ համագործակցության եւ կուսակցության շահերը Պետդումայում ներկայացնելու մասին, ինչպես նաեւ համաձայնվել է, որ գարեջրի ակցիզային հարկերը պետք է իջեցվեն: «Գարեջուրը չպետք է շքեղություն լինի: Որպես հիրավի ժողովրդական խմիչք այն պետք է հանրամատչելի դառնա»:

Իր հերթին, Գարեջրի սիրահարների կուսակցության ղեկավար Կոնստանտին Կալաչեւը նշել է, որ Գարեջրի սիրահարների կուսակցությունը եւ Ռուսաստանի միասնության եւ համաձայնության կուսակցությունն ընդհանուր շատ բան ունեն: «Գարեջուրը, ինչպես հայտնի է, միավորում է մարդկանց, իսկ չէ՞ որ Ռուսաստանի միավորման եւ համաձայնության կուսակցությունն էլ է հանդես գալիս հանուն միասնության եւ համաձայնության»: «Մենք գտնում ենք, որ հերթական ընտրություններում հաղթանակի ամենամեծ հնարավորությունները կունենան Գարեջրի սիրահարների, միասնության եւ համաձայնության կուսակցությունը», ավելացրել է Գարեջրի սիրահարների կուսակցության նախագահ Դմիտրի Շեստակովը: ■

SARTARABAD
travelling office

ԲԵՅՐՈՒԹԻ «ՍԱՐԴԱՐԱՊԱՏ» ՃԱՄՓՈՐԴԱԿԱՆ ԳՐԱՍԵՆՅԱԿԻ ԵՐԵՎԱՆԻ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑՉՈՒԹՅՈՒՆԸ ՀՐԱՎԻՐՈՒՄ Է

ԵՐԵՎԱՆ-ԿՐԱՍՆՈԴԱՐ-ԲԵՅՐՈՒԹ
ՉՎԵՐԹՈՎ ԵՎ ՊԱՐՈՄՈՎ

ԵՐԵՎԱՆ-ԲԵՅՐՈՒԹ
ՈՒՂԻՂ ՉՎԵՐԹՈՎ ԳՐԱՎԻՉ ՃԱՄՓՈՐԴՈՒԹՅՈՒՆ

ԽՄԲԱԿԱՅԻՆ 15-ՕՐՈՎ:
Երաշխավորվում է բարձր մակարդակի սպասարկում, առաջնակարգ հյուրանոց, սնունդ եւ ուղեւորություններ Լիբանանի տեսարժան վայրերը
ԱՆՀԱՏԱԿԱՆ 15 ՕՐՈՎ:
Առանց սնունդի եւ հյուրանոցի, ապահովում ենք մուտքի վիզաները:

Լիբանանի մուտքի վիզաներ ունեցողները կարող են օգտվել Կրասնոդար-Բեյրութ ուղերթից, տոմսերը գնելով ընկերության ներկայացուցչությունում:
Գրասենյակը պատրաստում է նաեւ Մոսկվայի հետ կապված մասնավոր վիզաների ձեւակերպում եւ հաստատում:
A STYLE

Հասցեն՝ Նալբանդյան 20, Մոդայի տուն: Հեռ. 580632

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

ԽՈՐՀՐԴԱԺՈՂՈՎ

Միասնական տնտեսական տարածքը միասնական իրավական կարգավորում է պահանջում

ՌԱՖԻԿ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

Ս/թ մարտի 18-ից 21-ը Անկախ Պետությունների Համագործակցության երկրների Միջխորհրդարանական ասամբլեայի շրջանակներում անցկացվեց «Համագործակցության երկրների քաղաքացիական օրենսգրքերը. ներդաշնակում և մոդելավորում» գիտա-գործնական խորհրդաժողովը, որին մասնակցել է ՀՀ Գերագույն խորհրդի պատգամավոր, ԵՊՀ-ի Քաղաքացիական իրավունքի ամբիոնի վարիչ Ռ. Պետրոսյանը: Խմբագրության առաջարկով նա համառոտ ներկայացրեց խորհրդաժողովում քննարկված հարցերի շրջանակը և քննարկման արդյունքները:

Խորհրդաժողովին մասնակցել եմ որպես ԱՊՀ երկրների Քաղաքացիական օրենսգրքերի նմուշը (մոդելը) նախապատրաստող կազմկոմիտեի անդամ: Ինձ բախտ վիճակվեց նաև նախագահել նրա առաջին երկու նիստերում:

Միջխորհրդարանական ասամբլեան, որ նպատակ ունի փոխադարձ համաձայնության (կոնսենսուսի) սկզբունքով միավորել ԱՊՀ երկրների ջանքերը քաղաքական, միջազգային և հատկապես տնտեսական ոլորտներում, խնդիր է դրել ստեղծել ԱՊՀ երկրների առաջավոր Քաղաքացիական օրենսգրքերի մի նմուշ, որը համընդհանուր սկզբունքներ և բոլորի համար ընդունելի դրույթներ կպարունակի քաղաքացիական, այն է բոլոր տեսակի գույքային և անձնական ոչ գույքային իրավահարաբերությունների կարգավորման վերաբերյալ: Ըստ որում, այդ հարաբերությունները կարող են ծագել ինչպես ԱՊՀ երկրների միջպետական տնտեսական պայմանագրերով, այնպես էլ այդ երկրների տնտեսական կազմակերպությունների և քաղաքացիների միջև: Եվ որպեսզի քաղաքացիական շրջանառությունը ԱՊՀ բոլոր երկրներում ներպետական օրենսդրությամբ կազմակերպվի միասնական սկզբունքներով, որպեսզի օրենսդրական խոչընդոտները, կոլիզիաներ (բախումներ) չլինեն օրենսդրական կարգավորման բնագավառում, անհրաժեշտ է, որ տնտեսական հարաբերությունները ունենան նաև միասնական իրավական կարգավորում: Դա վերաբերում է հատկապես քաղաքացիական շրջանառության առարկաներին, նաև՝ մասնավոր սեփականության օբյեկտների ցանկին, պետական տնտեսությանը, պաշտ ձեռնարկության հարաբերություններին, առևտրական կազմակերպություններին, գործարքներին ու պայմանագրերին, խախտված իրավունքների հարկադիր պաշտպանության հնարավորությանը (հայցային վաղեմությանը), բոլոր տեսակի պարտավորություններին, մտավոր սեփականության արդյունքներին (օբյեկտներին) և դրանց կարգավիճակին, բնական պաշարների (հողի, ընդերքի, անտառների, ջրերի և այլն) սեփականությանը, ժառանգման իրավունքին, միջազգային մասնավոր իրավունքին և քաղաքացիա-իրավական այլ ինստիտուտներին: Այլ կերպ ասած՝ խոսքը վերաբերում է նոր ստեղծված շուկայական տնտեսական հարաբերությունները կարգավորող քաղաքացիական օրենսգրքի ստեղծմանը, որը, կարծում եմ, չափազանց ձեռնտու է մեր հանրապետությանը:

Խորհրդաժողովում կարևորվեց նաև այն հարցը, թե ո՞րքան է արդյոք ստեղծել առանձին Առևտրական օրենսգիրք, թե՞ առևտրական հարաբերությունները պետք է մանրակրկիտ ձևով կարգավորել Քաղաքացիական օրենսգրքում: Ընդունելին երկրորդ տեսակետն էր, որովհետև ինչպես ցույց է տվել եվրոպական պետությունների փորձը, առանձին Առևտրական օրենսգրքերի գոյությունը իրեն չի արդարացրել նախորդ հարյուրամյակում, և նրանք ներկայումս ստիպված են առևտրական հարաբերությունները կարգավորել գույքային մյուս հարաբերությունների հետ միևնույն օրենսգրքով: Միատեսակ հարաբերությունները միատեսակ կարգավորում են ենթադրում: Դրա համար էլ Գերմանիայի կամ Ֆրանսիայի Քաղաքացիական գործող օրենսգրքերը ներկայումս ունեն երկու հազարից ավելի հոդվածներ:

Խոսք արդիական էր գույքային հարաբերություններում պետության որպես քաղաքացիա-իրավական հարաբերություններում քաղաքացիների ու իրավաբանական անձանց հետ հավասար սուբյեկտ (կողմ) դիտելու և նրա արտոնությունները քաղաքացիական շրջանառությունում վերացնելու հարցը: Սեփականության բազմաձևության պայմաններում պետությունը իր իրավունքներով չպետք է գերազանցի մյուս սուբյեկտներին: Իսկ դա նշանակում է, որ քաղաքացիական ամբողջ օրենսդրությունը պետք է հիմնովին փոխվի, որովհետև այն նախկինում լրիվ կառուցված էր այսպես կոչված պետական (համաժողովրդական) սեփականության արտոնությունների հիման վրա:

Խորհրդաժողովում ընդգծվեց, որ ԱՊՀ երկրները, անկախ նրանց միջև եղած ինքնիշխանության, տարածքային, ազգային և քաղաքական բազմաթիվ վեճերից, պետք է անհրաժեշտաբար ձգտեն ստեղծել ընդհանուր տնտեսական տարածք: Չէ՞ որ նախկին խորհրդային հանրապետությունների տնտեսությունները, տնտեսական սուբյեկտներն այնպես են սերտորեն կապված եղել իրար հետ, որ առանց որոշակի անցման շրջանի այդ պետությունների տնտեսությունները չեն կարող գոյատևել առանձին-առանձին: Իհարկե, այդ պետությունները աստիճանաբար պետք է ստեղծեն իրենց ինքնուրույն (ավտոնոմ) տնտեսությունը, բայցևայնպես դա չի բացառելու կոոպերացիան, տնտեսական և առևտրական սերտ կապեր: Այս առթիվ հայտնի Սոբչակը իրավացիորեն նշեց, որ քաղաքացիները կարող են սպառնալ վեճերը, իսկ պետությունների տնտեսությունները, նաև մասնավոր ու տնտեսական կազմակերպությունները պետք է կնքեն և իրականացնեն գույքային պայմանագրեր և որ նրանք որոշ ժամանակ նույնիսկ կարող են յոլա գնալ առանց Սահմանադրության, բայց առանց քաղաքացիական միասնական օրենսդրության այդքան հնարավոր չէ ապրել:

Եվ իսկապես, ելնելով պատմականորեն և տևական ժամանակով իրենց միջև ստեղծված տնտեսական կապերից, ԱՊՀ երկրները եվրոպական երկրների օրինակով պետք է ստեղծեն, ավելի ճիշտ՝ վերականգնեն միասնական տնտեսական տարածք և պետք է ունենան Քաղաքացիական օրենսգրքի այնպիսի մոդել, որը տնտեսական հարաբերությունների իրավական կարգավորման միասնական դաշտ կդառնա:

Միջխորհրդարանական ասամբլեայում և նրա շրջանակներում կազմակերպված խորհրդաժողովում բոլոր հարցերը լուծվում են փոխհամաձայնության սկզբունքով, ուստի խորհրդաժողովի կողմից վերցված բոլոր առաջարկները միայն երաշխավորական բնույթ ունեն:

Վերջապես՝ ՀՀ Քաղաքացիական օրենսգրքի ստեղծման վիճակի մասին: Այն իրավամբ կարելի է անմխիթար համարել, քանի որ մեր հանրապետությունում նույնիսկ խումբ չի առանձնացված դրա համար: ՀՀ Գերագույն խորհուրդը կամ կառավարությունը պետք է լրջորեն զբաղվեն այս կարևորագույն հարցով:

ՍՈՒՐԲ ԶԱՏԻԿ

Մատնանշել չարիքի արմատները, որոնք արգելակում են զարգացումը

Սկիզբը էջ 1

Այսօր Ս. Զատիկի օրով, երբ ոգեկոչում ենք նուիրական յիշատակը Յիսուսի, որ Գողգոթայի բարձունքի վրայ իր արիւնը թափեց՝ սիրոյ, խաղաղութեան եւ արդարութեան պատգամները իր շրթներին, մեր քրիստոնէական խիղճը թելադրում է մեզ՝ մատնանշել չարիքի արմատները, որոնք դարերից ի վեր արգելակում են բնական զարգացման ընթացքը ընկերային ու միջազգային կեանքի, դէպի ստեղծումը եւ ամրապնդումը մի արդար ու խաղաղ աշխարհի: Այդ օրը պիտի գայ այն ժամանակ միայն, երբ մարդկային ընկերային ու միջազգային կեանքը վերակառուցուի ճշմարտապէս Քրիստոսի Աւետարանի բարոյականութեան հիմքերի վրայ: Երբ մարդիկ իրենց համար հոգեկան պահանջ նկատեն բարօրութիւնը իրենց նմանների: Երբ ժողովուրդները իրենց սեփական ապահովութիւնը եւ ազգային շահերի պահպանումը տեսնել սովորեն՝ աշխարհի ազգութիւնների եղբայրութեան, անվտանգութեան եւ փոխադարձ շահերի միասնութեան գիտակցութեան մէջ:

Մեր դէպի Արարիչը թարեխնամող եւ դէպի Նրա արարչագործութիւնը հիացմունք, մեր դէպի մարդը, դէպի բոլոր մեր նմանները անխտիր, ահա մայր պատուիրանը Յիսուսի, ահա սերմուն պատուիրանը Նրա:

Աստուծոյ ու մարդկանց հանդէպ մեր սիրուց է, որ բխում է գոյութեան իմաստը երկրային կեանքի եւ ուրախութիւնը ապրելու, սէրը բարու եւ գեղեցիկի, սէրը արդարութեան ու խաղաղութեան, սէրը շինարար աշխատանքի եւ համերաշխ գործակցութեան, մարդկանց եւ ազգութիւնների միջեւ:

Մարդու գոյութիւնը եւ պատմութիւնը պատահական եւ աննպատակ իրողութիւններ չեն: Անհնար է հաւատալ՝ թէ մարդկային կեանքը, նիւթական տիեզերքի կոյր փոփոխումների մի ակնթարթի փրփուր է միայն:

Մեր սուրբ հայրերից Ներսէս Շնորհալի Կաթողիկոսը Ամենայն Հայոց, մեզանից ութ հարիւր տարիներ առաջ երգել եւ փառաբանել է այդ սէրը, Յիսուսի սէրը, աղերսելով, որ այդ սիրով ծնունդ, շաղախուեն սրտերը մարդկանց՝

«Մեր անուն Յիսուս,
Սիրով քով ծնեալ
սիրտ իմ քարեղէն»:

Ինչքա՜ն այժմէական, ինչքա՜ն ճշմարտացի են հնչում այս սուրբ խօսքերը նաեւ մեր օրերում:

Սիրելի հաւատացեալներ, նայեցէք աշխարհին, մեր ժամանակների կեանքի պատկերին, միջպետական յարաբերութիւններին, միջազգային անցուդարձերին ու պիտի տեսնէք, թէ մարդկութիւնը այսօր էլ տագնապում եւ տառապում է վտանգաւոր, հիւանդագին մղումներից, շահագործումներից, բռնութիւններից, ազգամիջեան ատելաւոր բռնամտութիւններից, եղբայրասպան արարքներից, արիւնալի պատերազմներից: Դարեր շարունակ հայ ազգը իր իսկ հայրենի հողի վրայ նման տառապանքներ ու ողբերգութիւններ է ապրել, ինչպէս նաեւ մեր օրերին՝ հայոց արցախեան աշխարհում:

Մենք եւս, հետեւաբար, Շնորհալի մեր մեծ Հայրապետի խօսքերով դիմենք յարուցեալ Աստուածորդուն, աղերսելով՝ Տէր մեր եւ Փրկիչ մեր Յիսուս Քրիստոս, Քո սիրովդ ծնի՛ր քարեղէն սրտերը մեր ժամանակների մարդկանց եւ փրկի՛ր մարդկային աշխարհը վերջնական կործանումից:

Երանի՜ թէ մեր օրերի պետութեանց սահմանադրութիւններն ու օրէնքները եւս շաղախուած լինէին Քրիստոսի սիրով, Քրիստոսի Աւետարանի խաղաղարար ոգիով:

Սիրելի հաւատացեալ զաւակներ Մեր, որ ի Հայաստան եւ որ ի սփիւռս աշխարհի, այս խոհերով ու խղճերով բերում ենք ձեզ բոլորիդ անխտիր աւետիսը Քրիստոսի սուրբ յարութեան, խոր հաւատով, որ մեր հայրենաբնակ ժողովուրդը Հայաստանում եւ Արցախում վերջապէս ազատագրուած անցեալի ողբերգական ճակատագրի կապանքներից, իր մայր հողի վրայ պիտի ապրի ու գոյատեւի ազատ ու ինքնիշխան, եւ կերտի իր նոր ապագան:

Ինչ լաւ է, սիրելիներ, որ զարուն է այսօր, որ Զատիկ է այսօր, որ մենք բոլորս հայաստանցիներս, մեր հայրենի հողի վրայ ենք ապրում մեր նորաստեղծ անկախ պետութեան հովանու ներքոյ, որ մարտնչում ենք յաղթահարելու մեր առաջ ծառացած դժուարութիւններն ու զրկանքները անձայրոյթ, որ պիտի հասնենք նաւահանգիստը արդարութեան եւ խաղաղութեան:

Փա՜ռք արդարութեան արեգակ եւ խաղաղութեան իշխան յարուցեալ Փրկչին մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի այժմ եւ յաւիտեան. ամէն:

ԵՐԵՎԱՆ

Տատիկի տուն՝ թիվ 47 մանկապարտեզ

Վատ ապրելն այլ բան է, անգործունյա լինելը՝ այլ

Զուն մանկապարտեզում ներկվել էր հինգշաբթի: Ուրբաթ օրն արդեն երեխաները յամիչով վկավի ու բարխունի սեղանների առջև նստած՝ ձու էին կռվացնում: Ցուղն ու յամիչը բերել էր մանկապարտեզի վարիչը, պահակը՝ բարխուն, դաստիարակները՝ թխվածք:

Առաջին անգամը չէ, հինգերորդ տարին է, որ այդպես է: Հինգ տարի առաջ, երբ Ռուզաննա Մեժլումյանը որպես վարիչ եկավ թիվ 47 մանկապարտեզ, սովետական 7-րդ բանակը դեռ Երևանում էր: Մանկապարտեզը պատկանում էր զինվորականների զբաղեցությանը, սաները հիմնականում նրանց երեխաներն էին՝ մի մասն ազգությամբ ռուս, հաճույքով երգում ու արտասանում էին նաև հայերեն, հայկական ավանդույթներով Զատիկ նշում: Զորամիավորումը հեռանալիս մանկապարտեզը հանձնեց ՀՀ լուսավորության նախարարությանը: Դրանից շատ առաջ երկհարկանի քարե այս շենքը, [illegible] կա բակով, որ մի գեներալի բնակավայրն էր եղել, կցակվել էր երեխաներին:

Ձմեռը թեթև ու աննկատ անցավ այստեղ: Սյասնիկյանի շրջողկրքբաժնում զարմացան, երբ վարիչը հայտարարեց, որ մանկապարտեզը պատրաստ է ձմռանը լրնդհատել իր աշխատանքը և օգնել մյուս մանկապարտեզներին: Վառելիքն ու մթերքը պահեստավորվել էին ամռանը: Վառելիքը բերվել էր վարիչի պապենական տանից՝ Արա գյուղից, աշխատակիցների ջանքերով:

Փայտ էին բերում նաև մանկապարտեզի սաները: Փետրվարի վերջին ժողկրթբաժինը՝ չգործող դպրոցների հատկացումներից 2 խոր. մ փայտ տվեց «հերոս» նախակրթարանին: Գործեց երկու խումբ, սենյակներում ապահովված էր 18 աստիճան ջերմաստիճան: Տոնածառ դրվեց, Ձմեռ պապի եկավ՝ աշխատակազմի ուժերով գնված նվերներով: Նույնիսկ դպրոցական տարիքի երեխաներ ընդգրկվեցին, որոնց աշխատող ծնողները պարզապես ծարահասյալ վիճակում էին:

«Մեր մանկապարտեզը մինչև հիմա անվանում յունի, ասում է Ռուզաննա Մեժլումյանը, կուզենայի, որ կոչվեր «տատիկի տուն»: Ինչպե՞ս է տատիկի տանը, տատիկը երբեք չի ասում՝ հոգնել [illegible] յունեմ, ճաշ չեմ կարող եփել: Մեր սաների ծնողները պետք է վստահ լինեն, որ ոչ թե իրենց երեխաներին պահ են տալիս մի պետական հիմնարկի, այլ որ պարզապես մի քանի ժամով բերում են — տատի մոտ»:

Ռ. Խ.

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԱՎԻԱՈՒՂԻՆԵՐ

ՉՎԱՑՈՒՑԱԿ

1994 թվականի ապրիլի 1-ից

Օրերը	Օդանավ	Մեկնում	Ժամանում	Չվերթ	Նպատակակետը	Չվերթ	Մեկնում	Ժամանում
1-3-5--	ՏՈՒ-134	08.20	11.25	R3 7117	ԱՇԳԱԲԱԴ	R3 7118	12.25	13.45
-2-----	ՏՈՒ-154	00.05	06.00	R3 1241	ԲԵՅՐՈՒԹ	R3 1242	10.00	*01.35
1---5--	ՏՈՒ-154	09.30	16.40	R3 7096	ԵԿԱՏԵՐԻՆԲՈՒՐԳ	R3 7096	18.30	20.0[illegible]
------7	ՏՈՒ-134	08.00	10.15	R3 105	ԹեՀՐԱՆ	R3 106	12.15	13.10
1234567	ՏՈՒ-134	14.45	16.55	R3 7145	ՄԻՆ-ՎՈԴԻ	R3 7146	18.55	20.05
1234567	ՏՈՒ-154	06.50	09.30	R3 910	ՄՈՍԿՎԱ	R3 909	11.00	13.25
1234567	ՏՈՒ-134	11.20	16.10	R3 896	ՄՈՍԿՎԱ	R3 895	17.40	20.20
--3--6-	ՏՈՒ-154	13.00	17.45	R3 900	ՄՈՍԿՎԱ	R3 899	19.20	21.45
1-\-5--	ԻԼ-86	13.05	18.05	R3 894	ՄՈՍԿՎԱ	R3 894	19.40	22.30
--3----	ՏՈՒ-154	08.20	19.45	R3 7091	ՆՈՎՈՍԻԲԻՐՍԿ	R3 7092	20.55	*01.05
-2-4-6-	ՏՈՒ-134	09.45	11.30	R3 7207	ՌՈՍՏՈՎ	R3 7208	12.30	14.15
---4---	ՏՈՒ-154	12.30	15.00	R3 9037	ՍԱՄԱՐԱ	R3 9036	21.30	24.00
----5--	ՏՈՒ-154	10.00	13.00	R3 9015	Ս. ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳ	R3 9014	18.00	21.00
1234567	ՏՈՒ-134	09.00	10.15	R3 7167	ՍՈՉԻ	R3 7168	12.05	13.20
---4---	ԻԼ-86	04.50	09.20	R3 9627	ՓԱՐԻԶ	R3 9628	21.00	*04.00

* ժամանումը հաջորդ օրը

Լրացուցիչ տեղեկությունների համար դիմեք ՀԱ գրասենյակներ կամ Ձեր ճամփորդական գործակալին

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Միջազգային

Դժվար է, համարյա անհնար, ճշգրիտ թվեր հաղորդել, գրում է հանդեսը, քանի որ վիճակագրական տվյալներն այնտեղ չափազանց թերի են: Սակայն փաստ է, որ միայն անցյալ տարվա ընթացքում 30 հազար վարակի դեպքեր են հաղորդվել: Սա կրկնապատիկն է ամբողջ 1987-92-ի ընթացքում գրանցված ընդհանուր թվի: Իսկ կառավարական շրջաններում համոզված են, որ այդ թիվն իրականում կարող է հասնել մինչեւ 90 հազարի: Ժամանակ առ ժամանակ կատարված արյան զանազան ստուգումների արդյունքներով երկրի 10,5 միլիոն բնակչության մոտ 600 հազարը վարակված է սպիդով:

Ինչպիսին էլ լինեն թվերը, ծողովրդին հասցված տառապանքն ակներեւ է: Մարդիկ դարզապես դարձել են ավելի բույլ ու հիվանդոտ: Զգալիորեն նիհարել ու անընդհատ հազում են: Վարակվածների մազերը դառնում են կարմրավարճագույն, եւ տղամարդկանցից շատերը նույնիսկ ամառվա շոգին գլխարկ են կրում թաքցնելու համար իրենց հիվանդությունը բացահայտող «ախտանշանը»: Հիվանդանոցները լեփլեցուն են սպիդով վարակված հիվանդներով, որոնք հետագայում անդադարնորեն ձեռք են բերում բոլորի բորբոքում, Կապոսիի սարկոմա, ղալարախտ կամ մենինգիտ: Մինչեւ հինգ տարեկան երեխաների շրջանում մահացության գլխավոր պատճառը դարձել է սպիդը, քանի որ նրանք ծնվում են այդ հիվանդությամբ վարակված մայրերից: Առողջապահության նախարար դոկտոր Թիմոթի Ստեմոսի խոսքերով, սպիդը բառացիորեն կործանում է ամբողջ Զիմբաբվեն: Նույնը համոզվածությամբ են այլ, արեւմտյան երկրներից ժամանած մասնագետները:

Ամենատարածված դեպքերը նշմարվում են 30-40 տարեկանների շրջանում: Մինչեւ 1985 թվականը այս տարիքի մարդկանց մահացածությունը կազմում էր տարեկան 3,6 տոկոս հազարից: 1990-ին այդ թիվը դարձավ 4,3 տոկոս, իսկ 1992-ին 7,5 տոկոս: Համաշխարհային բանկից ստացած 65 միլիոն դոլարի օժանդակության շնորհիվ կառավարությունը հատուկ ծրագիր է մշակել պայքարելու այդ ահավոր հիվանդության դեմ: Կանանց կազմակերպություններն ու խորհուրդներն առողջապահության բնագավառի աշխատողների հետ միասին ամեն ջանք գործադրում են խնամելու եւ համապատասխան խորհուրդներ տալու հիվանդներին եւ ընդհանրապես բնակչությանը:

Բայց գործը դժվար է առաջ գնում: Նախապաշարմունքներն ու արմատացած սովորությունները մեծ դեր են խաղում խոչընդոտելու համար առաջընթացի ամեն տեսակի փորձերը: Այսպես, դոկտոր Ստեմոսի այն առաջարկին, որ սպիդով վարակված հղի կանանց մեջ է բույլատրվի աբորտը, խորհրդարանի անդամներից մեկն արձագանքել է ասելով, որ այդպիսի կանանց ընդհանրապես պետք է ... գնդակահարել, քանի որ աբորտ անելը տեղական սովորություններին դեմ է: Տղամարդիկ սեռական հարաբերությունների համար փնտրում են առավել երիտասարդ, կույս աղջիկների այն համոզմամբ, որ նրանք չեն կարող վարակել իրենց: Դրա հետեւանքով կանխահաս աղջիկների շրջանում այժմ սպիդով վարակվածները մեծ տոկոս են կազմում: Նույնիսկ նրանք, ովքեր վերջնականապես դատապարտված են այդ հիվանդության հետեւանքով մահանալու, հրաժարվում են ընդունել դա: Նրանք դա ամերիկացիների հորինածն են համարում, որպեսզի իրենց զրկեն սեքսի հաճույքից, իսկ հազարավորների մահացածությունը նրանք վերագրում են վհուկների գործունեությանը: Թերթերը շարունակում են մահազդների մեջ առաջվա պես նշել «երկարատեւ» կամ «կարճատեւ հիվանդությունից հետո վախճանվեց ...» ձեւակերպումները, առանց կոնկրետ հայտնելու հիվանդության բնույթը: Սպիդ բառն անգամ կարծես տաբու է դարձել այստեղ: Իսկ մահացածների թվում կան խորհրդարանի անդամներ, գործարար մարդիկ, նաեւ հեռուստատեսության ու սպորտային կոմիտեների ներկայացուցիչներ:

АՖՐԻԿԱ

Սպիդը վհուկների՞ գործն է

Աֆրիկայում սպիդով (AIDS) վարակվածների ամենաբարձր տոկոսը արձանագրված է Զիմբաբվեում, հաղորդում է The Economist հանդեսն իր մարտի 25-ի համարում:

ԿՈՒԲԱ

Ալինա Ֆեռնանդես Ռեւուելտա. «Հորս եւ ճշմարտության միջեւ ես ընտրեցի արդարությունը»

Ինչպես արդեն հաղորդվել է, անցյալ տարվա դեկտեմբերին Կուբայի բռնատեր Ֆիդել Կաստրոյի միակ դուստրը՝ Ալինա Ֆեռնանդես Ռեւուելտան կերպարանափոխված, եվրոպական կեղծ անձնագրով հեռացավ Կուբայից եւ ի վերջո բնակություն հաստատեց Ամերիկայի Միացյալ Նահանգներում: Հայրենիքը լքելու եւ Կուբայի երկիրյա բռնատիրի ժողովրդին դեմ ԱՄՆ-ում քաղաքական ապաստան խնդրելու դրդապատճառների մասին է ֆրանսիական Le Point հանդեսի հարցազրույցը Ալինայի հետ:

– Ինչու՞ հեռացաք Կուբայից:

– Աղջկաս համար: Ես օգտվում էի շուրջս դատարկություն ստեղծող այն դժվարին արտոնությունից, որ կարողանում էի քննադատել վարչակարգը, ծայրահեղներ ուղարկել տարագիրների ընտանիքներին: Դրա համար ինձ չէին անհանգստացնում, քանզի Կուբայում Կաստրոն տնօրինում էր ամեն ինչ եւ մանավանդ իր ընտանեկան գործերը:

– Այդ դեպքում ինչու՞ լքեցիք կղզին:

– Դուստրս 16 տարին շուտով պետք է լրանար: Նա ուզում էր փախչել Կուբայից: Չէր դիմանում դժոխային պակասություններին, անապահովությանը, խորհրդային ձեւով գործող իր պարի դպրոցի պայմաններին, ալլընտրանքի բացակայությանը... Ես չէի ուզում, որ հազարավոր կուբացիների նման նա մի օր մահանա Մայամիի ճամփան բռնած մի պատահական լաստանավի վրա:

– Դուք այլեւս կապեր չունե՞ք Ձեր հոր հետ:

– Ես նրանից բաժանվել էի 12 տարի առաջ անձնական պատճառներով: Ալբեր Կամյուն մի առիթով ասել է. «Մորս եւ արդարության միջեւ ես ընտրեցի մորս»: Մինչդեռ ես հորս եւ արդարության միջեւ ընտրեցի արդարությունը:

– Դուք առանձնացնու՞մ եք մարդուն բռնապետից:

– Ես դա չեմ կարող, քանզի իմ կյանքից բացի նա խորտակել է միլիոնավոր կուբացիների կյանքը:

– Այդ 12 տարվա ընթացքում ի՞նչ զգացմունքներ էիք տածում նրա հանդեպ:

– Ես ֆիզիկապես որեւէ բարեկամ չունեմ: Ինձ համար դժվար է նրան դատել, կարելի խղճալ, բայց ի վերջո հասա դրան: Ես խղճում եմ նրան: Նրա կարիքը չեմ զգում այսօր, ինչպես չեմ զգացել երբեք: Նա մորս հետ չէր ապրում, «ժամանում էր» գիշերվա ժամը 2-ին: Իշխանության արբեցումը նրան դարձրել էր գինովցավ, որը 35 տարվա բացարձակ իշխանության հետեւանքով զրկվել էր մարդկային ամեն մի զգացմունքից: Վարչակարգը գոյատեւում է միջակության վախի ու սովի շնորհիվ, կոմունիզմն արդարանում է նվազագույն գոյատեւումը սովի ու ծույլության պայմաններում: Աշխատավայրում մարդիկ ոչինչ չեն անում, ունեն փոքր իրավունքներ, օգտվում են չնչին արտոնություններից: «Ի՞նչ կարիք կա հեռանալ Կուբայից: Այստեղ հնարավոր է ապրել առանց աշխատելու», այս խոսքերը հաճախ կարելի է լսել Կուբայում:

– Ո՞րն է կաստրոյականության ապագան:

– Ամեն ինչ կախված է Կաստրոյից, ուստի ամեն ինչ շրջափակված է, եւ համակարգը կմնորի նրա հետ մինչեւ վերջ: Կուսակցությունը, Կաստրոյի եղբոր գլխավորած բանակը որեւէ ինքնուրույնություն չունեն: Զգուշության համար պաշտոնյաներն անընդհատ փոխատեղվում են: Դեսպանը դառնում է նախարար, երբեմն էլ անցնում այսպես կոչված «ոչ-ժամանակ ծրագրին», այսինքն դուրս է գալիս խաղից, ինչպես իմ եղբայր Ֆիդելիտոն, որը տնօրինում էր միջուկային ֆիզիկայի բնագավառը, իսկ այնուհետեւ շնորհազրկվեց ԽՍՀՄ-ի փլուզումից հետո:

– Նոմենկլատուրան չի՞ անհանգստանում արդյոք:

– Այսպես կոչված «արքայազն կովերը», ինչպես նաեւ «ջահել գայլերը», գիտենալով, որ վարչակարգը դատապարտված է եւ աչքի առաջ ունենալով ճարպիկ գործարքներ դարձած իրենց խորհրդային պաշտոնակիցների փորձը, սկսել են կաշառքների, շվեյցարական բանկերում անձնական հաշիվների դիմաց Կուբան ծախծխել օտարերկրացի ներդրողներին: Ամեն ինչ վաճառվում է, հեռախոսային ընկերությունը, էլեկտրականության ընկերությունը եւ այլն: Կուբան կոմպրադորական կապիտալիզմի եւ պրոլետարական ֆրտինի դրախտն է: Նույնիսկ ինքը՝ Ֆիդել Կաստրոն իր «նահապետական ու խիստ» մտայնությամբ հանդերձ որոշ նախազգուշական միջոցներ է ձեռնարկել:

ՀԱՄԱՌՈՏ

Սալվադորում առայժմ հաղթող չկա

ՄԵԽԻԿՈ, 31 ՄԱՐՏ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Սալվադորում հայտարարվեցին մարտի 20-ին կայացած նախագահական ընտրությունների պաշտոնական արդյունքները, որոնք առաջին ժողովրդավարական ընտրություններն էին զինված հակամարտության ավարտից հետո: Ինչպես հաղորդեց Գերագույն ընտրական ատյանը, գրանցված յոթ քաղաքական կուսակցությունների ու դաշինքների թեկնածուներից ոչ մեկը չի ստացել հաղթանակի համար անհրաժեշտ 50 տոկոսն ու մեկ ձայնը: Այդ պատճառով նշանակվել է քվեարկության երկրորդ փուլ: Դրան կմասնակցեն առավել շատ քվեներ ստացած երկու թեկնածուները, որոնք ներկայացնում են Ազգայնական հանրապետական դաշինք կառավարող կուսակցությունը եւ ձախ ուժերի կոալիցիան, որին մասնակցում է Ֆարաբունդո Մարտիի անվան ազգային ազատագրության ճակատը:

Կոկոմը լուծարվեց

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 31 ՄԱՐՏ, ՏԱՍՍ: Մ. Նահանգները վերացրեց Չինաստանին եւ նախկին խորհրդային բլոկի երկրներին բարձրակարգ էլեկտրոնիկա վաճառելու արգելքը: Որոշումը փաստորեն լուծարում է Կոկոմը, որ 1949 թ.-ին ստեղծված այն կառույցն էր, որը վերահսկում է ՆԱՏՕ-ի երկրների արդիական տեխնոլոգիան խորհրդային բլոկի երկրներին ու Չինաստանին չվաճառելու ներքին պայմանավորվածությունը:

Հարձակվել են «Ասահիի» խմբագրության վրա

ՏՈԿԻՈ, 1 ԱՊՐԻԼ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Երկու զինված հանցագործ ավազակային հարձակում են գործել ճապոնական «Ասահի» թերթի Տոկիոյի կենտրոնակայանի վրա: Ավազակները թերթի խմբագրության աշխատողներից վերցրել են 10 պատանդ: Ավազակները, որոնք զինված են հավանաբար ոչ միայն հրազենով, այլեւ դինամիտով, պատանդների հետ փակվել են խմբագրության հարկաբաժիններից մեկում: «Ասահիի» խմբագրության շենքի մոտ է եկել ոստիկանության հատուկ ստորաբաժանումը: Ենթադրվում է, որ ահաբեկչական գործողությունը կազմակերպել է Ճապոնիայի աջ ծայրահեղական կազմակերպություններից մեկը:

Սուլեյման Դեմիրելից «գոհարներ»

«Մենք մեր պատմությունը չգիտենք: Կիսատ պռատ գիտենք: Եթե ինձ համալսարանում պատմության ամբիոնը տրամադրեին...»:

«Արեւմտյան քաղաքակրթության օրրանը Թուրքիան է: Թուրքիան քաղաքակրթությունների գանձարան է: Մի մասը մենք ոչնչացրինք, մի մասն էլ դեռ հողի տակ է: Լավ է, որ հողի տակ է, թե չէ դրանք էլ կոչնչացնեինք»:

«Եթե ասում է, որ ինքն ազգությամբ քուրդ է, թող ասի»:

«Քրդերեն լեզվով ուսումնառությունը չի կարելի թույլատրել: Հակառակ դեպքում նույնը կպահանջեն նաեւ լազերը, ալբանացիները, չերքեզները: 20 տարի հետո ոչ ոք դիմացինի լեզուն չի հասկանա: Թուրքերենը հաղորդակցության միջոց է տարբեր էթնիկական ծագում ունեցող մարդկանց համար»:

Պրագմատիզմ եւ իրատեսություն

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 1 ԱՊՐԻԼ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: ԱՄՆ-ի քաղաքականությունը Ռուսաստանի հետ իրատեսության եւ պրագմատիզմի վրա հիմնված հարաբերությունների զարգացումն է: Այս մասին հինգշաբթի օրը հայտարարել է ԱՄՆ-ի պաշտպանության նախարար Ուիլյամ Փերրին՝ ամերիկա-ռուսաստանյան հարաբերություններին նվիրված ճառով ելույթ ունենալով ԱՄՆ-ի ծովածովային լիգա կազմակերպությունում: Պենտագոնի ղեկավարը պարզաբանել է, որ իրատեսություն ասելով հասկանում է «Ռուսաստանի ապագայի», հեղափոխական փոփոխություններ ապրող երկրում իրադարձությունների զարգացման հնարավոր տարբերակների եւ այն բանի «իրատեսական գնահատում», թե դա ինչպես կարող է ազդել անվտանգության բնագավառի ԱՄՆ-ի շահերի վրա: Պրագմատիզմ ասելով նա հասկանում է ամերիկյան քաղաքականությունը Ռուսաստանի հետ գործընկերության վրա կառուցելու ձգտում: Վարչակազմը ձգտում է Ռուսաստանի հետ համագործակցել փոխշահավետության սկզբունքով: Բայց ԱՄՆ-ը թույլ է տալիս Ռուսաստանում բարենորոգումների ձախողման հնարավորությունը, ուստի վարում է Ամերիկայի զինված ուժերը մարտական պատրաստության բարձր մակարդակում պահպանելու կուրս, չնայած դրանց զգալի կրճատմանը:

ՀԱՌՈՒՆ ԱՍՏՌ

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԸՆԴՈՒՆՄԱՆ ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Երեւանում Իրանի Իսլամական Հանրապետության դեսպանությունը աշխատանքի է հրավիրում պարսկերեն եւ հայերեն լեզուներին տիրապետող մի թարգմանչի: Նախընտրելի են նաեւ այն անձինք, որոնք կարող են մեքենագրել պարսկերեն եւ լատիներեն տառերով եւ տիրապետում են համակարգիչներին: Ցանկացողները, լրացնելով հետեւյալ ձեւը, կարող են այն ուղարկել՝ Երեւան, Կոմիտաս, Բաղդասարյան 1, Իրանի Իսլամական Հանրապետության դեսպանատուն, մինչեւ 20.04.1994 թվականը: Հեռ. 52.98.30 եւ 28.04.57

ԱՆՈՒՆ .... ԱԶԳԱՆՈՒՆ .... ԾՆՆԴՅԱՆ ԹԻՎ ....
ԾՆՆԴՅԱՆ ՎԱՅՐ .... ԿՐԹԱԿԱՆ ՄԱԿԱՐԴԱԿ ....
ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ ....

ՏԻՐԱՊԵՏՈՒՄ	ՉԱՓԸ	ԳԵՐԱԶԱՆՑ	ԼԱՎ	ԼՈՒՍԲՈՒՄՆ՞
Պարսկերեն				
Հայերեն				
Անգլերեն				
Ռուսերեն				

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ: Աշխատանքի ընդունման առաջնահերթ առավելություն ունեն ռուսերեն եւ անգլերեն լեզուներին տիրապետողները:

Դիմողի հասցեն ....
Հեռախոս ....

digitised by A.R.A.R.@

Մշակույթ

...հեռուստատեսության բազմասերիանանոց արկածներն ու այլազան անցուդարձը շատ խենթ ու դարգունակ կրկան... այն անդրէկրակրերի հետ, որոնք բորբոքվում ...ջին ժամանակներս օստանկինի հեռուստաաշտարակի ստո... կված, իհարկե, չի վերաբերում անցյալ տարվա հոկտեմբերի ...ալի իրադարձություններին: ...ուրիշ բանի մասին է:

Եթերային վիճակը չափազանց կարծ է բոլոր ծրագրերն ու ճաշակները ջերմացնելու համար եւ չափազանց ծանր գլխավոր տեխնիկական սպասարկողի՝ կապի նախարարության օրեցօր աճող ֆինանսական ռուստագործակալությունը, իսկ տարվա կեսերին «Օստանկինոյի» գովազդային ժամանակը կվճարվի «փաթեթով»: Սա նշանակում է, որ ավարտվում է գովազդների բարտերային փոխանակման, խմբագրությունների՝ կողմից ոչ բյուջետային անվերահսկելի շահույթների ստացման, եթերում գովազդային անիշխանության ժամանակաշրջանը:

Ինչպես հայտնի է դարձել, նորաստեղծ գովազդային հեռուստագործակալության հիմնադիրների կազմում պետք է ընդգրկվեն մի քանի խոշոր գովազդային գործակալություններ եւ «Օստանկինոյի» տնօրենների խորհուրդը: Բաժնետոմսերի վերահսկողական ծրարը պատկանելու է հեիր ավելի քան 200 տարբերակ եւ տարածքային հաղորդաշարերի կարկասաններից ձեւավորվող ծրագրերով, որ դասավորում է «Օստանկինոյի» շուրջ 6 հազարանոց ստեղծագործական անձնակազմը, ճշգրիտ պատկերն է այն փոփոխական, երբ չասենք՝ խառնակ իրականության, որ քննում է ոչ միայն Ռուսաստանին:

Ի՞նչ է սպասում հեռուստադիտողին ոչ հեռավոր ապագայում: Նախ, էկրանային լրատվությունը իր ամենօրյա եւ ամենշաբաթյա թողարկումներով, կդառնա ծրագրերի մեխը եւ ոչ թե համեմունքը: Այդ, էկրաններին հայտնվող որոշ ծանոթ դեմքեր ստանձնելու են նոր դերեր ու նոր հաղորդաշարեր: Լիստեւն, օրի-

Հեռուստաեթեր, ծանոթ դեմքեր, պնդերես գովազդներ...

Մ. ՄԱՌ-ՎԵԼՅԱՆ

դահանջները բավարարելու տեսակետից, մի բան, որն սպառնում է միլիոնավոր մարդկանց զրկել ոչ միայն զանազան «Մարիաներից» այլեւ առհասարակ մշտարթուն հեռուստատեսությունից... վիճակը չի բարելավում, անգամ սաստկացնում է գովազդային էմպատանիան, որը ինքներս ու հավակնոտ՝ հեռուստագործողությունն անտեղի ընդմիջելով ու շատերին անհասանելի բարիքներ առաջարկելով, զայրույթ ու ախորժակ գրգռելուց զատ, ուրիշ ոչինչ չի տալիս զանգվածային հեռուստադիտողին եւ օգնում է միայն մասամբ հոգալու որոշ խմբագրությունների «գրպանի ծախսերը»: Իրազեկ աղբյուրներից ստացվող տեղեկությունները հաստատում են ռուսաստանյան հեռուստաընկերությունների վճռականությունը մի կողմից, ապավինելով օրենքին ու [illegible]թյան աջակցությանը, հագուրդ տալ «կաղավորների» պահանջներին, մյուս կողմից՝ կառավարելի ու վերահսկելի հունի մեջ մտցնել գովազդային հեղեղաջրերը:

Մոտ օրերս պաշտոնական կարգավիճակ կստանա գովազդային հեռուստաընկերության առաջին ալիքին: Ենթադրվում է, որ գործակալության նախագահ կընտրվի Ալեքսանդր Դմիտրիեւը՝ հեռուստաընկերությունների տնտեսական տնօրինու-

թյան ներկայիս ղեկավարը:

Ճիշտ է նկատված, որ հեռուստածրագիրը խորհրդանշում է ժողովրդի սովորույթները, ապրելակերպը, իրավիճակի կայունությունը: Այդ տեսակետից նախկին ԽՍՀՄ-ի գլխավոր հեռուստատեսությունը՝ իր այսօրվա կրճատված եթերային տարածքով (19.5 ժամից այժմ մնացել է 17-ը), նակ, այլեւս չի վարելու իր «Թեման», զիջելով այն նոր հաղորդավարի, ավելի ճիշտ՝ հաղորդավարուհու, որը հեռուստաանցյալով չծանրաբեռնված, միջին տարիքի մի տիկին է: Թե ով է նա, առայժմ գաղտնի է պահվում: Իսկ ինքը՝ Լիստեւը վարելու է «Լարված ժամ» ամենշաբաթյա հաղորդումները: Մեկ ուրիշ «հեռուստաաստղ»՝ Վլադիմիր Մոլչանովը, հանդես է գալու «Աշխարհի նորությունները» ծրագրում, Ալեքսանդր Լյուբիմովը վերակենդանացնում է հանրահայտ «Հայացքը»:

Նրանք, ովքեր օրերս թախծալից հրաժեշտ են տալիս «Պարզապես Մարիային», արդեն սովորական դարձած մեքսիկական հրավերով իրենց կսփոփեն, էկրաններին կրկին հանդիպելով պարզապես անմոռանալի Մարիանանային՝ Վերոնիկա Կաստրոյին, «Վայրի վարդ» հեռուստասերիալում:

... Եւ այս ամենին կից, այս ամենին միախառնված ու ներծծված, այս ամենը սնուցող գովազդներ, գովազդներ, գովազդներ:

ԱԶԴԱԳԻՐ

Համերգ

Հայաստանի կոմպոզիտորների տանը այսօր տեղի կունենա «Ջազ եւ գրաֆիկա» խորագրով համերգ-ցուցահանդես: Սկիզբը՝ ժամը 17.00-ին:

Ցուցահանդես

Համազգային կրթական եւ մշակութային միությունը կազմակերպում է Նորա Մանուկյանի հետմահու անհատական ցուցահանդեսը, որ կբացվի ապրիլի 5-ին, ժամը՝ 15.00, Քոչարի տուն-թանգարանում:

ԹԱՏՐՈՆ

«Թատերական գարուն» փառատոն

ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Գյումրիում անցնում է «Թատերական գարուն» փառատոնը, որին մասնակցում են Վանաձորի դրամատիկական, Ստանիսլավսկու անվան ռուսական դրամատիկական, ՆԳՆ Պարի, Պատանի հանդիսատեսի թատրոնները: Փառատոնը բացվեց Գյումրիի Վարդան Աճեմյանի անվան դրամատիկական թատրոնի «Փախուստ» կատակերգությամբ:

ԵՐԱԺՇՏՈՒԹՅՈՒՆ

Համատեղ համերգ

ՀՐԱՉՅԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

Ցրտաշունչ ձմռանը կարկամած մայրաքաղաքի մշակութային օջախները աստիճանաբար սկսում են աշխուժություն ապրել: Թատրոններում եւ համերգասրահներում ելույթ են ունենում ստեղծագործական խմբեր, երաժիշտներ ու մեներգիչներ:

Աշխույժով լցվեց նաեւ Երեւանի Ստանիսլավսկու անվան ռուսական դրամատիկական թատրոնի դահլիճը: Սակայն թատրոնի բեմում ոչ թե դրամատիկական ներկայացում էր, այլ համատեղ համերգ, որը մեծ հետաքրքրություն էր առաջացրել: Հանդիսականներից ոմանք, ազատ տեղ չլինելու պատճառով հարկադրված էին ոտքի վրա դիտելու բեմում ծավալվող իրադարձությունները:

Ելույթ ունեցան Հայաստանի Հանրապետության պաշտպանության նախարարության Սպայի տան ժողովրդական պարերի «Սարդարապատ» մանկական համույթը եւ ներքին գործերի նախարարության ազգային պարերի թատրոնը (ստեղծագործական խմբերի գեղարվեստական ղեկավար՝ Մ. Հակոբյան, երաժշտական մասի ղեկավարներ՝ Ա. Վարդանյան, Ա. Գրիգորյան, պարուսույց՝ Գ. Ալեքսանյան):

Ներկայացվեց հարուստ ու բազմազան համերգային ծրագիր: Երեւանի Սպայի տան «Սարդարապատ» պարային համույթը կատարեց հայկական, ռուսական, ուկրաինական, վրացական եւ աշխարհի այլ ժողովուրդների պարեր, որոնք ներկայացվեցին ազգային կոլորիտով: Կրտսեր տարիքի երեխաներից կազմված պարային խումբն արժանացավ հանդիսականների ջերմ ղրվատանքին: Խմբի յուրաքանչյուր ելույթին հաջորդում էին երկարատեւ ծափահարություններ:

Հետաքրքիր ու բովանդակալի ծրագիր ներկայացրեց ներքին գործերի նախարարության ազգային պարերի թատրոնը: «Յոթ դրվագ հայոց ճակատագրից», այս խորագիրն էր կրում ծրագրի համարներից մեկը, որը պարերի լեզվով արտացոլում էր հերոսական ու ողբերգական դրվագներով լի հայոց պատմության տարբեր էջերը:

Պատանիներից կազմված պարախումբը ներկայացրեց նաեւ Հովհաննես Թումանյանի «Լոռեցի Սաքոն» պոեմի պարային կոմպոզիցիան:

Ճոխ ու գունագեղ համերգ-ներկայացումը վարում էր Հայաստանի հեռուստատեսության հաղորդավար Ա. Ամիրյանը:

ՍՈՒՐ ԳՐՉՈՎ

Խոհընթաց մարգահրավեր

ՎԱՐՈՒԺԱՆ ՆԱԼԲԱՆԴՅԱՆ

Այլախոհ.– Այլազգ դոգմայի հավանական հիմնադիր:

Օրենքը որ մեկին ինչպե՞ս պաշտպանի, երբ պոչը մյուսի տակն է:

Ստախոսը միանգամից երկու ճշմարտություն է ասում: Նախ՝ այն, որ սուտը շուտ տալուց կխանա ճշմարտությունը, եւ երկրորդ, որ ինքը ստախոս է:

Վերջնական հաղթանակ գոյություն չունի, այդ պատճառով էլ պայքարը հավերժական է:

Խանութ՝ «Ապրանքներ երիտասարդության համար»: Այնտեղ նաեւ պարան են վաճառում:

ԳՐԱՖԻԿԱ

Առաջին անգամ Հայաստանում

ՄԱՍՆԱԳԻՏԱՑՎԱԾ ԽԱՆՈՒԹ

- Գրենական պիտույքներ
- Կազմտեխնիկա
- Ֆաքսային ծառայություն եւ պատճենահանում
- Պատճենահանող տեխնիկայի սպասարկում

Հասցեն՝ Երեւան, Սիամանթո 7 (Նախկին Կայան): Հեռ. 273333

A STYLE 58.18.41

GRAPHICA

«ԳՐԱՖԻԿԱ» գրենական պիտույքների մասնագիտացված խանութում աշխատելու համար անհրաժեշտ է քարտեսն, 20-25 տարեկան աղջիկ, որը ազատ տիրապետում է անգլերեն լեզվին: Տեղեկությունների համար զանգահարել 273333:

ԳԱՂՏՆԻՔՆԵՐ

Հրաշք դեղորայքի պատմությունը

Մինչեւ 1991 թվականն այդ հաբերից օգտվում էին բացառապես ԽՄԿԿ ԿԿ քաղբյուրոյի անդամները՝ դա նրանց «երիտասարդության» գաղտնիքն էր: Նշված հաբերը արտադրվել էին 80-ականների սկզբին ռազմական գործարաններից մեկում: Արտաքինից առանձնապես զարմանալի բան չունի՝ լոբու հատիկի տեսք ունի: Սակայն մեջը տեղադրված է էլեկտրոնիկան եւ սնման աղբյուրը:

Եւ պատահական չէ, որ որոնվող դեղորայքի հայտնագործումը հանձնարարվեց ռազմական արդյունաբերության ճյուղին. 70-ական թվականների վերջին խորհրդային ռազմական էլեկտրոնիկան հասավ չտեսնված ծաղկման: Գյուտը հետեւյալն էր. էլեկտրոնային հաբը, ընկնելով ստամոքսի մեջ, շփվում է նյարդային վերջավորությունների հետ եւ դրանցով սկսում է ուղարկել իր իմպուլսները: Ընկնելով կենտրոնական նյարդային համակարգի մեջ, դրանք առաջացնում են պատասխան արձագանք: Կարեւոր չէ, թե մարդը քանի տարեկան է՝ 20 թե 80, օրգանիզմն արձագանքում է շատ արագորեն, այլ խոսքով ասած՝ սկսում է երիտասարդանալ, իսկ հաբը 25-30 ժամից հետո հանգիստ կերպով բնական ճանապարհով դուրս է նետվում օրգանիզմից: Մի հաբը բավական է մի քանի ամսվա համար: Բժշկության մեջ սա մի իսկական հեղափոխություն է:

Փորձնական աշխատանքները կենդանիների եւ կլինիկաներում հիվանդների վրա լավ արդյունք տվեցին: Հայտնի է, որ տասը տարվա ընթացքում հաբերը օգտագործվել են 2 միլիոն անգամ: Սա շատ քանակ հանույթ էր: Սա[կայն] ղեկավար ծերունիներին այն տա[լիս] էին, իհարկե, անվճար:

...ոնային հաբերը շատ տուժեցին իրենց գաղտնիության պատճառով: 1991 թվականին առողջապահության նախարարության հանրահայտ 4-րդ վարչությունը լուծարեցին, քաղբյուրոն ազատ արձակեցին, իսկ անծանոթ ռազմական գործարանը ենթարկեցին կոնվերսիայի: Սակայն, փառք Աստծու, գտնվեցին մարդիկ, որոնք ամեն ինչ արին փրկելու համար այդ հազվագյուտ արտադրությունը: 1991 թվականի նոյեմբերին Ռուսաստանի առողջապահության նախարարությունը թույլատրեց այդ հաբերի լայն օգտագործումը: Այնուհետեւ Միությունը փլուզվեց, սկսվեց տնտեսական ճգնաժամը: Մի քիչ էր մնում, որ այս հայտնագործությունը թաղվեր անհայտության մեջ:

Այն ժամանակվանից անցել է երեք տարի: Հաբերի արտադրությունը շարունակվում է, սակայն բազմաթիվ խնդիրներ սպառնում են գործարանի լուծարմանը: Ամենագլխավորը՝ միջոցներ են պետք կործանումից փրկելու այս հազվագյուտ արտադրությունը:

Ուղիներից մեկը՝ էլեկտրոնային հաբը վաճառելն է արտասահմանում: Սակայն ֆիրման հենց այնպես դրան չի տա՝ [illegible] վաճառքի իրավունքը: Իսկ դա նշանակում է, որ ռուսաստանյան հայտնագործությունն ստիպված կլինեն տարադրամով գնել արտասահմանից: Ի դեպ, կապիտալիստական երկրների որոշ հայտնի հասարակական գործիչներ, պարզվում է, գիտեին էլեկտրոնային հաբերի գոյության մասին եւ կանոնավոր կերպով դեսպանատների միջոցով դիմում են գնելու խնդրանքով: Ասում են, որ Ամերիկայում այն վերավաճառում են 500 դոլլարով...

Ըստ երեւույթին, հաջորդ դարում մեր հետնորդները կբուժվեն հատկապես նման հաբերով:

ԿԻՆՈ

«Պարզապես Մարիան»

ՄԵԽԻԿՈ, 1 ԱՊՐԻԼ. ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ռուսաստանում անցկացրած օրերն իր կյանքի ամենաերջանիկ օրերից է համարում մեքսիկացի դերասանուհի Վիկտորիա Ռուֆոն, որը հանդիսականներին դուր է եկել որպես «Պարզապես Մարիա» հեռուստասերիալի ֆիլմաշարի գլխավոր դերակատարուհի: «Նախկինում ինձ համար միանգամայն անծանոթ վիթխարի երկիրը, դրա մարդիկ, ռուսաստանցիների հանդես բերած ջերմությունը եւ իմ ստեղծագործության հանդեպ ուշադրությունը, Մեքսիկայի նկատմամբ նրանց խոր համակրանքը չէին կարող պատասխան զգացում չառաջացնել», հայտարարեց դերասանուհին:

Կա ֆիլմի հաջողության եւս մի գաղտնիք, ասաց Վիկտորիա Ռուֆոն, Մարիայի մասին հեռուստասերիալը ցուցադրվում է Ռուսաստանի համար բացառիկ դժվար օրերում, երբ մարդկանց հատկապես անհրաժեշտ է հիշեցնել մեր կյանքի պարզ արժեքների՝ սիրո, հավատարմության եւ անձնուրացության հանուն սիրելի մարդու: Սիրված դերասանուհու խոսքերով, շուտով ԱՊՀ բոլոր հանրապետություններում կցուցադրվի իր մասնակցությամբ եւս մեկ հեռուստասերիային ֆիլմաշար՝ «Գիշատիչ կինը», որտեղ հանդիսականները նրան կտեսնեն միանգամայն այլ դերում:

Այս ուղեւորության ընթացքում միտք էր հղացվել ռուս-մեքսիկական համատեղ ֆիլմ ստեղծելու մասին, որը առայժմ դեռ վերջնականապես չի որոշվել:

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ **ՄԱՐԶԱԿԱՆ**

ՍՓՅՈՒՌՔ

ԼՈՒՐ

Ի նպաստ Հայաստանի հաշմանդամներու բասքէթպոլի խումբին

Ցիքաքոյի Մարտ էին 11 Մարտի 1994-ի երեկոյեան ժամերը Շիքակոյի հայ գաղութի այն անդամներուն համար, որոնք մասնակցեցան Թէքէեան Մշակութային Միութեան կողմէ Հայաստանի «Փիւնիկ» ընկերութեան ի նպաստ կազմակերպուած ընդունելութեան, որուն նպատակն էր գոյացնել որոշ գումար մը, Հայաստանի հաշմանդամներու բասքէթպոլի խումբը օժտելու արդիական անուաթոռներով (weel-chair): ԹՄՄիութեան յանձնախումբը ջանք չէր խնայած ձեռնարկը ձեռնտու ու հետաքրքրական դարձնելու: Իրենց հաւաքոյթի վայր ընտրուած էր բասքէթպոլի աստղ Մայքլ Ջորտանի անուան ճաշարանի մասնաւոր սրահը, որուն մէկ անկիւնը կը գրաւէր, մարզադաշտերու մէջ գործածուած կէտերու ելեքտրոնիք ցուցանակի մը համեմատաբար պզտիկցուած մէկ կրկնօրինակը, որուն վրայ նշուած էին «Փիւնիկ» խումբին կարիքները: Ցուցադրուած էր նաեւ անուաթոռի նմոյշ մը, զարդարուած եռագոյն ժապաւէններով: Սրահին մէջ զետեղուած էր նաեւ պաստառ մը, որուն վրայ կը ցուցադրուէր «Փիւնիկ» հաշմանդամներու խումբին մրցումներէն մին, ինչպէս նաեւ Սեւանայ լիճի ճամբարի անմոռանալի տեսարաններ: ԹՄ Միութեան Շիքակոյի մասնաճիւղի ատենապետ տոքթ. Գրիգոր Միրիճանեան հանդիսութիւնը բացաւ հակիրճ ուղերձով մը, շեշտելով ձեռնարկին նպատակին կարեւորութիւնը եւ այն պարագան, թէ ներկաներուն օժանդակութիւնը կարեւոր դեր պիտի ունենար ծրագրին յաջողութեամբ իրականացման մէջ: Այդ հիւրերուն ներկայացուց Դոկտ. Ճան Վիլհելմը, մեծագոյն Շիքակոյի առողջապահական փոխտնօրէնը, ու զինքը հրաւիրեց ստանձնելու օրուան հանդիսավարութիւնը: Դոկտ. Վիլհելմ բարեկամն է Հայաստանի Հաշմանդամներու Մարզական Ասոցիացիայի հիմնադիրներէն Դոկտ. Կարեն Գոլոեանցին, այցելած է Հայաստան եւ մօտէն հետաքրքրուած այս կազմակերպութեամբ, ներկաներուն մանրամասն տեղեկութիւններ տուաւ Շիքակոյի մէջ «Փիւնիկի» ի նպաստ նախապէս տարուած աշխատանքներու մասին: Հիւրերը սկսած էին ներկայացնել իրենց նուիրատուութիւնները ու մինչեւ նուիրատուներու անունները բարձրախօսէն կը հրապարակուէին, երկու երիտասարդներ կէտերու ցուցանակին վրայ կ՚արձանագրէին նուէրներուն քանակութիւնը, մինչ ներկաները մեծ խանդավառութեամբ կը հետեւէին ընդհանուր գումարի աճին: Օրուան անակնկալն էր «Benny the Bull» Շիքակոյի «Chicago Bulls» բասքէթպոլի աշխարհահռչակ մասքոթը, իր ցուլի տարազով: Ան երբ մուտք գործեց սրահէն ներս, խանդավառութիւնը հասաւ իր գագաթնակէտին: Ներկաներէն շատերը, որոնք զայն միայն հեռատեսիլէն տեսած էին զինք, հոս առիթը ունեցան մօտէն տեսնելու եւ միասին նկարուելու: Հանդիսութիւնը յաջողութեամբ պսակուած եւ ակնկալուած նպատակը իրագործուած էր: Այսուհետեւ Հայաստանի հաշմանդամ բասկետբոլիստներու խումբը պիտի ունենայ մրցումային արդիական անուաթոռներ, գնդակներ, տարազներ եւ յարակից իրեր, որոնք անհրաժեշտ են միջազգային մրցումներուն Հայաստանի հաշմանդամներուն մասնակցութեան համար: Հիւրերը ակամայ, բայց գոհունակ կը բաժնուէին սրահէն, գիտնալով որ սատար հանդիսացած էին օգտաշատ նպատակի մը իրականացման:

Գ. Մ.

ԼՈՂ

Մեծն Ալեքսանդր Պոպովը

Մինչեւ ո՞ւր կհասնեն Ալեքսանդր Պոպովի ռեկորդները: Այս տարի նա 4 անգամ ջուրը նետվեց եւ 4 անգամ էլ բարելավեց 100 մ. լողատարածության աշխարհի ռեկորդը: Վերջին նվաճումն արձանագրվեց Իտալիայի Ճենովա քաղաքում կայացած աշխարհի գավաթի խաղերում, երբ Պոպովը 100 մ. տարածությունն անցավ 47,12 րոպեում: Մի քանի օր անց, Գերմանիայի Գելզենկիրխեն քաղաքում Պոպովը բարելավեց ռեկորդը (46,12 վրկ.). «Ես գիտեմ, որ աշխարհի այս ռեկորդներին սահման գոյություն ունի, բայց չեմ իմանում, թե ինձ համար ուր է հասնում այդ սահմանը: Ես արագ եմ լողում, որպեսզի պատրաստվեմ աշխարհի առաջիկա առաջնությանը», հայտարարում է Ալեքսանդր Պոպովը, որին հաճախ անվանում են արքա: Մեծն Ալեքսանդր Պոպովը հաճախ ռեկորդներ է արձանագրում նույնիսկ մարզումների ժամանակ: 50 մ. լողատարածության մրցումներում այս տարի Պոպովին հաղթեց լատվիացի Մաժորիսը, որն աշխարհի ռեկորդին մոտ արդյունք ցույց տվեց (21,52 վրկ.), բայց 100մ. լողատարածությունում Ալեքսանդր Պոպովը մնում է գահակալ: Ահա փոքր լողավազանում 100 մ. լողատարածության աշխարհի ռեկորդների ընթացքը վերջին մեկ տարում.

1993	Բորգես (Բրազիլ.)	47,94 վրկ.
1994	Պոպով (Ռուս.)	47,83 վրկ.
1994	Պոպով (Ռուս.)	47,82 վրկ.
1994	Պոպով (Ռուս.)	47,12 վրկ.
1994	Պոպով (Ռուս.)	46,74 վրկ.

Գ. Մ.

ՇԱԽՄԱՏ

Պոլգար քույրերի մասնակցությամբ

Մոնակոյում տեղի ունեցող շախմատի միջազգային խոշորագույն մրցաշարի 12 մասնակիցների թվում են նաեւ հունգարացի Պոլգար քույրերը՝ Հուդիթն ու Ժուժան: Մրցանակային ֆոնդը շախմատային մրցումների համար պատկառելի է՝ 107 հազար դոլլար: Գրոսմայստերները վիճարկում են նաեւ «Սարե գավաթ» մրցանակը: Մասնակիցները բաժանվել են երկու խմբի եւ նախնական փուլում 5 տուրով որոշում են երեխական ուժեղագույններին, որոնք վերջում վիճարկելու են գլխավոր մրցանակը: Խմբերից մեկում չորս տուրից հետո առաջատարն է Ռուսաստանի ներկայացուցիչ Վլադիմիր Կրամնիկը, որը 8 հնարավորից վաստակել է 6 միավոր: Հիշեցնենք, որ յուրաքանչյուր տուրում կողմերը միմյանց հետ հանդիպում են երկու անգամ: Երկրորդ տեղում է Լյուքսեմբուրգի Լյուբոմիր Լյուբոեւիչը, որը առաջատարին զիջում է 1,5 միավորով: 4 միավոր է վաստակել Գատա Կամսկին (ԱՄՆ): 3,5 միավոր ունի Վիկտոր Կորչնոյը (Շվեյցարիա), 3 միավոր է վաստակել Ժուժա Պոլգարը: 4 տուրից հետո մյուս խմբում առաջատարը Վիշվանաթան Անանդն է (Հնդկաստան), որը նույնպես վաստակել է 6 միավոր: Լեհաստանի գրոսմայստեր Վասիլի Իվանչուկը 5,5 միավորով երկրորդ տեղում է: ՖԻԴԵ-ի վարկածով աշխարհի չեմպիոն Անատոլի Կարպովը վաստակել է 4 միավոր: Հուդիթ Պոլգարը եւ Յասեր Սեյրավանը (ԱՄՆ) ունեն երեքական միավոր:

Մ.

ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Սառը պատերազմ ՖԻՖԱ-ի նախագահի պաշտոնի համար

ԳՐԻԳՈՐ ՍԱՐԳՍՅԱՆ,
Վալանս, Ֆրանսիա

Առաջիկա հունիսին Չիկագոյում, ֆուտբոլի աշխարհի 15-րդ առաջնության մեկնարկից մի քանի օր առաջ պիտի կայանա ՖԻՖԱ-ի կոնգրեսը, որը հաջորդ 4 տարվա համար որոշելու է իր նախագահին: ՖԻՖԱ-ի ներկայիս նախագահ բրազիլացի Ժոաո Ավելանժը, որը ֆուտբոլի ամենախոշոր կազմակերպությունը գլխավորում է 1974 թվականից, 5-րդ անգամ իր թեկնածությունը կդնի նախագահի վերընտրվելու համար: Ավելանժը, որը մեծ ձեռքով իշխում է աշխարհի 190 երկրների ֆեդերացիաների վրա, լինելով նաեւ ուժեղ քաղաքագետ, հիմա լուրջ վտանգի տակ է: Բրազիլիայում նրա անունը եւ հեղինակությունը ընկել է այն պահից հետո, երբ նրա պահանջով եւ մութ քայլերի գնով իր աղջկա ամուսինը՝ Ռիկարդո Դեկսեյրան, ընտրվել է Բրազիլիայի ֆուտբոլի ֆեդերացիայի նախագահ: Ավելանժի փեսայի անազնիվ գործերը ցնցեցին բրազիլացիներին, նույն թվում եւ ֆուտբոլի արքա Պելեին: Ինչպես հայտնի է, անցյալ դեկտեմբերին Լաս Վեգասում տեղի ունեցած աշխարհի առաջիկա առաջնության վիճակահանության հանդիսավոր արարողության ժամանակ Ավելանժը Պելեին հայտարարել էր, persona non grata (անցանկալի անձ): Դա կապված էր Պելեի հայտարարությունների հետ, որը հրապարակավ Ավելանժին եւ նրա փեսային մեղադրել էր կաշառակերության մեջ:

ՖԻՖԱ-ի նախագահի վերընտրվելու Ավելանժի խնդիրը դժվարացել է:

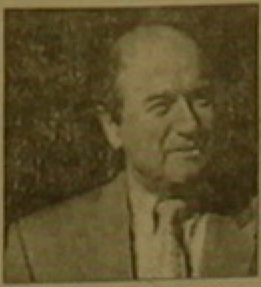

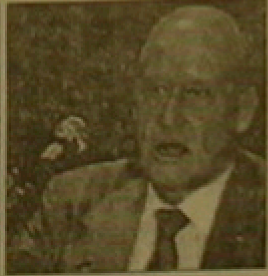

ՖԻՖԱ-ի առաջին քարտուղար Ժոզեֆ Բլատտերը նախապես ուզում էր 1998-ին գրավել Ավելանժի նախագահական աթոռը, երբ վերջինս 80 տարեկանում թոշակի անցներ: Բայց Դեկսեյրայի ներկայությունը օրորի ավելի վտանգի տակ է դնում նրա նպատակները՝ տիրելու նախագահի պաշտոնին, ուստի Բլատտերը որոշել է իր թեկնածությունը դնել այս ընտրությունների ժամանակ, հաստատ գիտենալով, որ 190 ձայներից վստահաբար Աֆրիկայի (50 ձայն) եւ Ասիայի (41 ձայն) իր օգտին կվերցնի: Մնում է, որ Բլատտերը սիրաշահի ՈՒԵՖԱ-ին պատկանող 50 ֆեդերացիաներին: Սակայն խնդիրը բարդանում է նրանով, որ ՈՒԵՖԱ-ն իր հերթին ուզում է որպես ՖԻՖԱ-ի նախագահի թեկնածու ներկայացնել իր սեփական նախագահին՝ Լեննարտ Յոհանսոնին (Շվեդիա): Հայտնի է, որ Յոհանսոնն ու Բլատտերը իրար հետ լավ հարաբերությունների մեջ չեն: Օրերս Բարսելոնում տեղի ունեցած ՈՒԵՖԱ-ի հերթական խորհրդակցության ժամանակ ֆուտբոլի եվրոպական ասոցիացիան հաստատել է իր դիրքորոշումը ՖԻՖԱ-ի նոր նախագահական ընտրության առթիվ, բայց առայժմ դա չի հրապարակել: Ապրիլի 16-ից կսկսվի ՖԻՖԱ-ի նախագահի թեկնածուների գրանցումը: Ըստ մասնագետների, եթե այս ճշմարտությունը որպես նախագահի թեկնածուներ մասնակցեն Ավելանժը, Բլատտերը եւ Յոհանսոնը, ապա Ավելանժի կողմնակիցների նախագահի իր պաշտոնը, քանի որ Բլատտերն ու Յոհանսոնը իրենց միջեւ կբաժանեն միայն հակաավելանժյան ձայները: Բայց եթե Բլատտերը մենակ ներկայանա Ավելանժի դեմ, ապա, ըստ նույն մասնագետների, հաղթողը պետք է դառնա Բլատտերը եւ այդ դեպքում Պելեն կկարողանա խմել իր խոստացած շամպայնը Ավելանժի պարտության առթիվ: Բայց մինչեւ շամպայնը հոսի շատ դեպքեր պետք է կատարվեն, քանի որ Ավելանժը հզոր անձնավորություն է, որի արմատները շատ հեռուն են գնում, նույնիսկ գնդակի աշխարհից այն կողմ:

ՀԱՄԱՌՈՏ

Վիճարկում են առաջնությունների ուղեգրերը

Հայաստանի աղջիկների եւ տղաների շախմատի առաջնությունները ներկայացուցչական կազմեր են հավաքել: Պատանիների առաջնություններն անցկացվում են 2 տարիքային խմբով՝ մինչեւ 14 եւ 15-18 տարեկանների համար: Հանրապետության չեմպիոնները իրավունք կստանան իրենց տարիքային խմբերում մասնակցել աշխարհի եւ Եվրոպայի առաջնություններին: Մինչեւ 14 տարեկան պատանիների մրցաշարում 4 անընդմեջ հաղթանակ է տարել երեւանցի Կարեն Ասրյանը: 15-18 տարեկան պատանիների առաջնությունում 5 հանդիպումներում 4,5 միավոր է վաստակել հանրապետության նախորդ տարվա մեծահասակների առաջին խմբի մրցաշարի հաղթող Տիգեն Միրումյանը: Աղջիկների առաջնությունում հաջող են հանդես գալիս Նելլի Աղինյանը (Երեւան) եւ Մարիաննա Գաստարյանը (Գյումրի), որոնք 4 հնարավորից վաստակել են 3,5-ական միավոր: Առաջատարներից կես միավորով զիջում է Հայաստանի աղջիկների եռակի չեմպիոնուհի Արուսյակ Գրիգորյանը:

ՈՒԵՖԱ-ն պատժում է «Գալաթասարային»

Ստամբուլի «Սամի Բեյ» մարզադաշտում տեղի ունեցած չեմպիոնների լիգայի «Գալաթասարայ»-«Մոնակո» խաղի ժամանակ զարեջրի տուփեր եւ այլ առարկաներ նետվեցին խաղադաշտ, թուրք «կատաղած» մարզասերների կողմից: ՈՒԵՖԱ-ն քննարկեց այդ միջադեպը եւ «Գալաթասարային» տուգանեց 50 հազար շվեյցարական ֆրանկով: ՈՒԵՖԱ-ն դժգոհ է Թուրքիայի ֆուտբոլի ղեկավարներից, չեմպիոնների լիգայի խաղերն անբավարար կազմակերպելու համար:

Սպորտի հեռուստատեսային բյուջեները

Իրենց մարզական ծրագրերի համար Ֆրանսիայի հեռուստատեսային կայանները խոշոր գումարներ են տրամադրում: Այսպես, 1993 թ. Canal+-ը ծախսեց 700, TF-1-ը՝ 550, France 2-ը՝ 300 եւ France-3՝ 110 մլն. ֆրանկ:

Բաժինը վարում է
ՍՈՒՐԵՆ ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆԸ

Տարածք

ԹԲԻԼԻՍԻ

Էթնիկական նոր կոնֆլի՞կտ

ՌՈՒԲԵՆ ՉՈՒՐԻԿՅԱՆ

Այսօր Վրաստանում մեծքընդմերը երեւան են գալիս ազգամիջյան լարվածությունների նորանոր բեծ կետեր: Այդ ոլիսի՝ այժմ էլ պահպանվում են Աբխազիայում, Հարավային Օսիայում, Մառնեուլի շրջանում եւ այլուր:

Վերջին ժամանակներս Թբիլիսիում, Աբխազիայի հայտնի դեպքերի հետ կապված, ծայրահեղորեն սրվել են վրաց գաղթականների եւ ազգային փոքրամասնությունների, հատկապես հայերի փոխհարաբերությունները: Այդ մասին տեղեկություն տրվեց փետրվարի 23-ին, «Մուամբեի» (Լրաբեր) հաղորդման ժամանակ: Ելույթ էին՝ ունենում ազգային խտրականության զոհ դարձած մարդիկ: Նրանից բացահայտվում էին մարդու իրավունքները ոտնահարող բազմաթիվ փաստեր: Փախստականները, չտանալով իշխանությունների աջակցությունը, զավթում են ժամանակավորապես լքված տները եւ սեփականացնում ունեցվածքը:

Մի փաստ էլ համգամանք եւս: Վրաստանի հիմնականում վրացաստ ժամուլը ողողված է այլազգիների, այդ թվում նաեւ հայերի դեմ սադրիչ հոդվածներով, որոնք պարարտ հող են ստեղծում ազգամիջյան լարվածության համար:

Եւ ահա հեռեւանքը երկար սպասեցնել չտվեց: 1994 թ. մարտի 25-ին, Թբիլիսի կենտրոնում, «Իվերիա» հյուրանոցի մերձակայքում տեղի ունեցավ Աբխազիայի վրաց գաղթականների հանրահավաք: Ասենք, որ նրանք 1500 ընտանիք են եւ տեղավորված են այդ հյուրանոցում: Հանրահավաքի ժամանակ նրանց միացավ նաեւ զվիադականների մի խումբ՝ հակահայկական բովանդակությամբ պլակատներով եւ ցուցապաստառներով (ինչպես, օրինակ, «Հայե՛ր, դուրս կորե՛ք Վրաստանից»): Քաղաքային իշխանությունները, տեղեկանալով չարտոնված այս հավաքի մասին, միջոցներ ձեռնարկեցին եւ գրեցին ցուցարարներին:

ԵՐԵՎԱՆ

Վերջապես ո՞վ է «ցուցակի» հեղինակը

ԱԺՄ-ն «ցուցակը» համարում է աշխատող

ՎԱՀՐԱՄ ԱԹԱՏՐՅԱՆ

Թեեւ մարտի սկզբներին «Լրագիր» օրաթերթում հրապարակված «Ազգային համաձայնության ստվերային կառավարության» ցանկի շուրջը եղած աղմուկը գրեթե կարելի էր համարել ավարտված, սակայն հարցը մի քանի օր առաջ վերակենդանացավ: Նախ, չորեքշաբթի օրը ՀՀ նախագահի նախկին մամուլի քարտուղար Արամ Աբրահամյանը հայկական հեռուստատեսությամբ խոսակցության մեջ քաշեց արտգործնախարար Վահան Փափազյանին, որի տեղին, ըստ ցուցակի, հավակնում է խորհրդարանի անդամ, ԱԺՄ-ական Դավիթ Վարդանյանը: Երբ ՀՌԱԿ ատենապետը նման ցուցակի տպագրումը ավելի հարմար էր տեսնում ապրիլի 1-ին, ապա Դավիթ Վարդանյանը դեռեւս մի քանի շաբաթ առաջ այն հեռու չէր համարում իրականությունից, իհարկե որոշ բեկնածությունների բացառությամբ: Թե ո՞ր թեկնածուներին նկատի ուներ, Դավիթ Վարդանյանը այն ժամանակ հրաժարվեց պատասխանել: Կոնկրետ անձերի մասին նաեւ ԱԺՄ-ի իսկ հրավիրած մամուլի ասուլիսում խուսափեց խոսել նաեւ Շավարշ Քոչարյանը՝ ԱԺՄ խորհրդարանական խմբակցության ղեկավարը: Նա կրկին շեշտեց իր կուսակցական գործընկերոջ այն թեզը, թե այդ ցուցակն աշխատող է, եւ դրա մեջ ներկայացված կազմն ավելի լավն է, քան ներկա կառավարության կազմը: «Վատ չէր լինի զտնել այն մարդուն, որը կազմել է այդ ցուցակը, միգուցե նա ավելի լավ հանրապետության նախագահ լիներ», ասաց նա: Իսկ ինչ վերաբերում է Ազգային համաձայնության կառավարությանը, Շավարշ Քոչարյանի ասելով, ԱԺՄ-ն չի մխտում, թե այդ կառավարության մեջ կարող են ընդգրկվել նաեւ ՀՀՇ-ի ներկայացուցիչներ: Ազգային համաձայնությունը, ըստ նրա, հենց դա է ենթադրում, քանի, ինչպես գիտենք, ՀՀՇ-ի մեջ նույնպես հակառակ թեւեր կան, եւ հայտնի չէ, թե ամենականները ո՞ր թեւը նկատի ունեն կամ զուցե արանով ուզում են ավելի՞ սրել իշխող կազմակերպության մեջ առկա հակասությունը:: Շավարշ Քոչարյանը միեւնույն ժամանակ նշեց, որ առաջարկվող ժամանակավոր կառավարության կազմը ենթադրվում է օգտագործել միմիայն անցումային ժամանակաշրջանի համար: Դժվար հարց է մնում, թե ինչ անցումային շրջանի մասին է խոսքը կամ դեռ ինչքան ոլիսի տեւի այն:

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Մռայլ վիճակագրություն

ԵՐԵՎԱՆ, 1 ԱՊՐԻԼԻ, ՍՆԱՐՔ: Ինչպես հայտնեցին Հայաստանի Հանրապետության արտակարգ իրավիճակների պետվարչության մամլո ծառայությունում, այս տարվա առաջին երեք ամիսների ընթացքում երկու անգամ (հունվարի 28-ից 30-ը եւ փետրվարի 10-ից 23-ը) ողջյրությունների պատճառով չի գործել Հայաստանին երկնագույն վառելիք մատակարարող գազատարը:

Հունվար-փետրվարին Վրաստանի սահմանակից տարածքում տարբեր ուժի 5 պայթյուններից խափանվել է Հայաստան եկող գնացքների երթեւեկությունը: Փետրվարի 28-ի Շահալի-Փամբակ ուղեմասում ռելսերից դուրս են եկել վեց մարդատար վագոններ եւ գնացքաքարշը: Տուժածներ չկան: Մարտին երկարուղում հանգիստ է եղել:

Ուժեղ քերն ու ձնահյուսերը փակել են երթեւեկությունը Աշոցք-Գյումրի եւ Աշոցք-Ախալքալաք (մարտի 6–8), ինչպես նաեւ Վայք-Սիսիան (մարտի 12) ավտոճանապարհներին: Մարտի 7-ին Աշոցքում փոթորիկը վնասել է բնակելի եւ տնտեսական շենքեր:

3 բալ ուժգնությամբ ստորգետնյա ցնցումներ են գրանցվել հունվարի 27-ին Մարտունու շրջանի Երանոս գյուղի մոտ եւ փետրվարի 1-ին Ստեփանավանից ինը կիլոմետր հեռավորության վրա: Մարտի 28-ի լույս 29-ի գիշերը Դիլիջանում փլվել է հինգհարկանի մի անբնակ տան, որը վթարային է համարվել 1988 թվականի Սպիտակի երկրաշարժից հետո: Տուժածներ չկան:

ԱՆԴՐԿՈՎԿԱՍ

Վրաստանը չի բացառում «ոչ խաղաղ միջոցների» կիրառումը

ԹԲԻԼԻՍԻ, 1 ԱՊՐԻԼ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: «Ազատության» ռադիոկայանի թղթակցին տված հարցազրույցի ժամանակ Թբիլիսիում Աբխազիայի կառավարության նախագահ Ջուրաբ Էրկվանին հայտարարել է, որ իր ղեկավարած կառավարությունը միակ օրինական մարմինն է, որը ներկայացնում է Աբխազիայի ամբողջ շահերը, ընդ որում նաեւ զուտ աբխազ բնակչության շահերը, որը երբեք չի հաշտվի ներկայումս Աբխազիայի տարածքում իշխող վարչակարգի հետ, որն անկասկած ժամանակավոր է: Էրկվանիի կարծիքով, իր կառավարությունը նպատակ է հետապնդում ներկայացնելու Աբխազիայի ամբողջ բնակչության շահերը: «Կարծիքները կարող են տարբեր լինել եւ դժվար է ասել, թե հատկապես պետականության որ ձեւը կհաստատվի Աբխազիայի Ինքնավար Հանրապետությունում: Բայց, ըստ էության, ես կարծում եմ, որ նրա իրավունքներն ու հնարավորությունները անկասկած կընդլայնվեն: Ինչ վերաբերում է աբխազական էթնոսին, ապա նրա ինքնաստիտության հարգումը երբեք կասկածանք չի հարուցել: Աբխազ ազգի ազգային բարգավաճման նկատմամբ վերաբերմունքն ամեն կարգի աջակցություն կստանա:

Վրաստանը կարող է ժամանակավորապես կորցնել իր տարածքի ինչ-որ մասը, բայց աբխազական էթնոսը կարող է կորցնել այն ամենաարժեքավորը, որ ունի ամեն մի էթնոս: Ես չեմ բացառում, որ երբ խաղաղությունը պահպանվի եւ երբ մեր ընդդիմախոսներն իրենց անհաշտ դրսեւորեն, ապա Վրաստանը պետք է օգտագործի նաեւ ոչ խաղաղ միջոցներ իր որպես պետության ֆունկցիաները կատարելու համար: Ես չեմ բացառում այս ամենավատ ելքը, Վրաստանը երբեք չի հաշտվի Աբխազիան կորցնելու մտքի հետ», հայտարարել է Էրկվանին:

Մինչդեռ Կոդորի կիրճում իրադրության արումը ցույց տվեց, որ Վրաստանն ի վիճակի չէ մարտական գործողություններ վարելու, ուստի եւ Շեւարդնաձեն տատ կարգով չնդյալ է հայտարարել Աբխազիայի Գերագույն խորհրդի արձակման մասին Վրաստանի խորհրդարանի որոշումը, արձագանքել է Ռուսաստանի կոչին եւ պատրաստակամություն է ուղարկել Մոսկվա աբխազական կողմի հետ ոչ պաշտոնական հանդիպում ունենալու համար:

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

Վաճառվում է մեկ սենյականոց բնակարան կոմունալ հարմարություններով, ամբողջովին վերանորոգված: Հացեկն Կոմիտաս 7/2 («Բարեկամություն» մետրոյի մոտ):

Զանգահարել՝ 223667, 560183

ՏԱԼԼԻՆ

«Ռուսներն Էստոնիայում կրում են վիրավորանքներ ու նվաստացումներ»

ՏԱԼԼԻՆՆ, 1 ԱՊՐԻԼ, ՌԻԱ ՍՆԱՐՔ: «Բնակության իրավունք ստանալու խնդիրը տագնապեցնում է Էստոնիայում ապրող գրեթե բոլոր ռուսներին», հայտարարեց այդ երկրի ռուս համայնքի ավագ Ալեքսեյ Զիբինը: Նրանցից շատերը վախենում են, որ ստանալով ժամանակավոր բնակության իրավունք, իրենք կհամարվեն «օտարերկրացիներ»: Էստոնիայի կառավարության գործողությունները միտված են «երկրից ռուսների արտամղմանը», ընդգծեց նա:

Զիբինի խոսքերով, «հանրապետության ռուսալեզու բնակչությունը ենթարկվում է նվաստացման ու վիրավորանքների: Էստոնիայում 30–40 տարի ապրողները այժմ ստիպված են ընդամենը 2–3 տարվա բնակության իրավունք՝ ստանալ: Այդ դեպքում նրանք ինչո՞վ են տարբերվում հենց վերջերս այստեղ եկած ամերիկացիներից եւ անգլիացիներից»: Էստոնիայի եւ Ռուսաստանի կառավարությունները պետք է վերջապես լուծեն այդ խնդիրը, ասաց համայնքի ավագը:

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

Վաճառվում է երկու սենյականոց բնակարան, ավտոտնակով, Կոմիտասի պողոտայում, Րաֆֆու փողոցի մոտ, 14 հարկանի շենքի 13-րդ հարկում: Հնարավոր է նաեւ փոխանակում 3 սենյականոցի հետ:

Տեղեկությունների համար դիմել 52.92.21 հեռախոսահամարով:

ՄՈՍԿՎԱ

Մաեստրոյի ջութակը դարձյալ գողացան

Մոսկվայում անհայտ չարագործները գողացել են Հայաստանի կամերային անսամբլի ղեկավար Ռուբեն Ահարոնյանի ջութակը, որը իտալացի վարպետ Գվառներիի գործերից է, հաղորդում է Արմենպրեսը: Գողությունը տեղի է ունեցել անցյալ շաբաթ, տուրիստի կենտրոնական տանը, որտեղ ապրում էր երաժիշտը: Ինչպես հայտնի է, նման փորձ կատարվել էր նաեւ մի քանի տարի առաջ, երբ Երեւանում Ռուբեն Ահարոնյանից հափշտակեցին այդ անգին գործիքը: Այն ժամանակ իրավապահ մարմինների ջանքերով հաջողվեց մերկացնել հանցագործներին:

Հրեաները ուղեղներ են փախցնում

ԼՎՈՎ, 1 ԱՊՐԻԼ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: «Սոխնուտ» համաշխարհային հրեական գործակալությունը, որը ներկայացուցչություն ունի Ուկրաինայում, զբաղվում է անօրինական գործողություններով, հայտարարեց Ուկրաինայի արդարադատության նախարարությունը: Իսրայելում առավել ընդունակ ու տաղանդավոր պատանիների եւ աղջիկների ուսուցման քողի ներքո այն նպաստում է Ուկրաինայից նրանց արտահոսքին: Շուտով այդ երիտասարդությունն ընդունում է Իսրայելի քաղաքացիությունը:

«Պետրոս Մեծը կին է եղել»

ՄՈՍԿՎԱ, 1 ԱՊՐԻԼ, ՌԻԱ ՍՆԱՐՔ: Տիեզերքի եւս մեկ գաղտնիք բացահայտեց հայտնի հոգեբան Թոֆիկ Դադաշեւը: Նա գտնում է, որ այլմոլորակայինները գիտափորձեր կատարելիս ժամանակ առ ժամանակ իրենց որոշ կանանց փոխակերպում են տղամարդկանց (եւ ընդհակառակը) եւ այս նոր կերպարանքով նրանց ուղարկում երկիր: Դադաշեւի կարծիքով, նման վերամարմնավորման ենթարկված տիեզերական կանայք են եղել Պետրոս Մեծը, Չերչիլը, Լենինը եւ նույնիսկ Ստալինը իր կարծես թե բնավ ոչ կնոջ բնավորությամբ: Ի դեպ, հաստատակամությունը, վճռականությունը, իշխանատենչությունը շատ ավելի բնորոշ են թույլ, քան ուժեղ սեռին, պնդում է հոգեբանը:

Եղանակը Հայաստանում

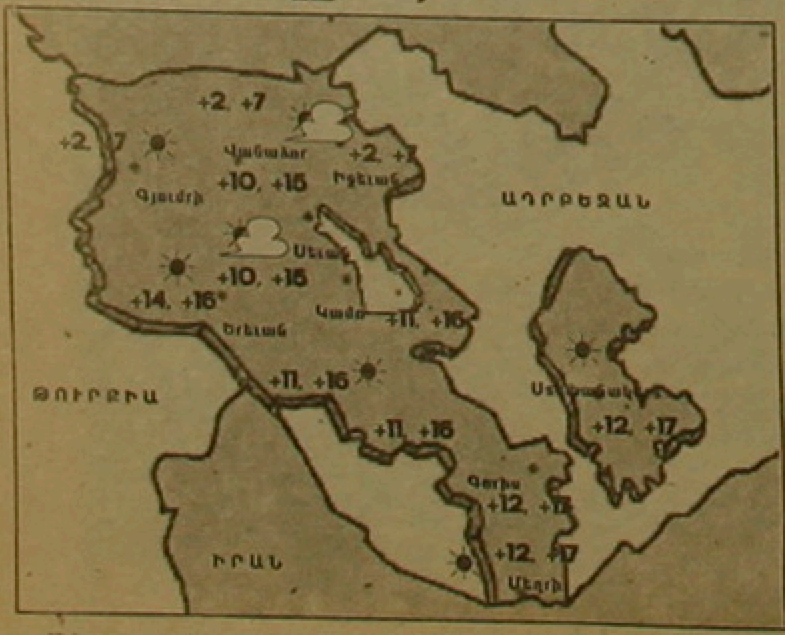

ՏԻԳՐԱՆԱԿԵՐՏ

ֆիրմա

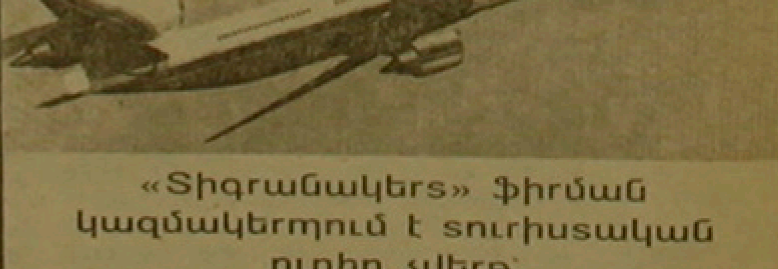

«Տիգրանակերտ» ֆիրման կազմակերպում է տուրիստական ուղիղ չվերթ՝

ԵՐԵՎԱՆ-ՀԱՐԲԻՆ-ԵՐԵՎԱՆ

(ապրիլի 14-ին, 7 օր):

ԵՐԵՎԱՆ-ՊԵԿԻՆ-ԵՐԵՎԱՆ

(ապրիլի 25-ին, 7 օր):

Ցանկացողները յուրաքանչյուր 10 օրը կարողեն Չինաստան մեկնել այս չվերթներով:

Առաջին անգամ ՏՈՒ-154 օդանավով եւ ուղիղ չվերթով մեկնող զբոսաշրջիկների համար շրջագայությունը հարմար եւ մատչելի է. երկու անգամ սնունդ, չորս աստղանի հյուրանոց, հաճելի ժամանց:

Հասցեն՝ Հանրապետության հրապարակ, Միությունների տուն, 4-րդ հարկ, 125 սենյակ: Հեռախոս 58-96-86:

A STYLE

ՀՀ կառավարության «Պարբերական» հրատ. տպարան, Երեւան 23 Արշակունյաց 2 Գրանցման թիվ 65. Դասիչ 69149. Տպաքանակ 15 000. Պատվեր 1727 Ստորագրված է տպագրության՝ 1. 04. 1994 Գինը՝ 1 դրամ

digitised by A.R.A.R.@